十二生肖成语故事

十二生肖成语故事

นิทานสุภาษิต 12 นักษัตร

บรรณาธิการ ผศ.ดร.ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข

ผู้แปล นิสิตมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะมนุษยศาสตร์ เอกวิชาภาษาจีน (รุ่นที่ 20)

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข

ผู้แปล

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะมนุษยศาสตร์ เอกวิชาภาษาจีน (รุ่นที่20)

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

นางสาวกมลฉัตร	ต๊ะปัญญา
นางสาวนิภาพร	แซ่เตียว
นางสาวปัญญาพร	โกศลานันท์
นายเกิดศักดิ์	ศักดิ์ปิยเมธากุล
นางสาวณัฐณิชา	สุรจารุสาร
นางสาวสุภานัน	แซ่จาง
นางสาวปาลิตา	บุรพลกุล
นางสาวรติรัตน์	อำนวยผล

ฝ่ายจัดทำรูปเล่ม

นางสาวจิรสุตา	กองจันทา
นางสาวนิมมิดา	มาลีพันธุ์
นางสาวสุชาญา	ชาวห้วยหมาก
นางสาวเจนจิรา	พรหมมาศ
นางสาวโยสิตา	นิมิตรพันธ์
นางสาววรินท์ประภา	ลิมป์ประเสริฐกุล
นางสาววิภาดา	โอรักษ์
นางสาวอัจจิกาญ	กุลศุภกร
นางสาวณัฐณิชา	วสุธารีย์

ฝ่ายออกแบบศิลป์

นางสาวปภัสรินทร์	พูลเจริญ	นางสาวบัวชมพู	มูสิกะโปน
นางสาวมาริสา	ทองคงหาญ	นางสาวศุภิสรา	เสริมกุลเชื้อ
นางสาวสรชา	อัมพุช	นางสาวอชิรญา	ปิติมนต์
นางสาวสุจิรา	การะเกศ	นางสาวอาทิตยา	อรรถมงคลชัย
นางสาวอัครภัทร	ทรัพย์สถิตคุณ	นางสาววรณัณ	ฉายะบุระกุล
นางสาวชนากานต์	ทวนทัย	นางสาวสิรินดา	แซ่ซื้อ

คำนำ

หนังสือ “นิทานสุภาษิต 12 นักษัตร” เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปลภาษาตะวันออกของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นิสิตสาขาวิชาภาษาจีนได้พัฒนาศักยภาพด้านการแปลภาษาจีน และนำความรู้และทักษะการแปลภาษาจีนไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการแปล และผลิตผลงานแปลในรูปแบบดิจิทัล เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นการบูรณาการกับการเรียนการสอนรายวิชา ภจน381 การแปลภาษาจีนเบื้องต้น

หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานสุภาษิตจีนที่มีชื่อของสัตว์ตามปีนักษัตรทั้งหมด 12 เรื่อง 1 เรื่องแทน 1 ปีนักษัตร ในแต่ละเรื่องจะประกอบด้วยเนื้อหาภาษาจีนพร้อมเสียงอ่าน (พินอิน) และคำแปลภาษาไทย เพื่อให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมจีน นอกจากนี้ ยังมีภาพประกอบเนื้อเรื่อง เพื่อเสริมความเข้าใจและสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน หากมีข้อผิดพลาดประการใด ต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้จัดทำ

4 สิงหาคม 2566

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เจ้าหนูสายตาสั้น - 鼠目寸光	1
พ่อครัวติงชำแหละวัว - 庖丁解牛	6
สุนัขจิ้งจอกแอบอ้างบารมีเสือ - 狐假虎威	11
กระต่ายสิ้นใจ จิ้งจอกร่ำไห้ -兔死狐悲	16
เย่กงหลงมังกร -叶公好龙	21
เงางูในจอกเหล้า - 杯弓蛇影	27
ไซ่เวิงเสียม้า - 塞翁失马	31
ทางแยะแกะหาย - 歧路亡羊	36
วานรงมจันทร์ - 猴子捞月	42
ขนไก่กับเปลือกกระเทียม - 鸡毛蒜皮	48
สุนัขคลั่งกระโดดข้ามกำแพง - 狗急跳墙	52
หมูขาวในเหลียวตง - 辽东之豕	57

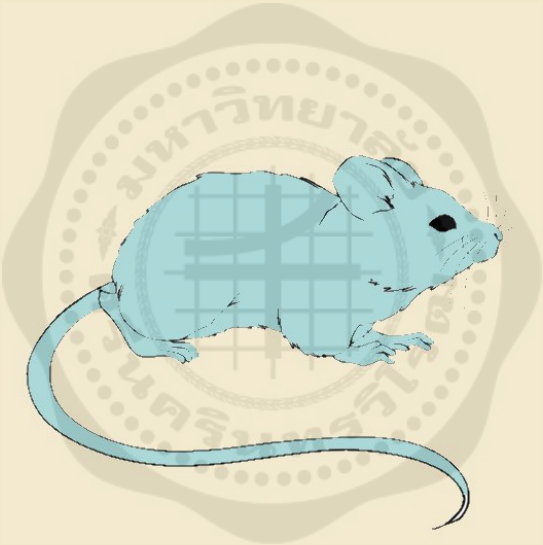

shǔ mù cùn guāng

鼠目寸光

cóngqián yǒu yì qún lǎo shǔ shì shì dài dài jū zhù zài sēn lín lǐ tā menguò
从前，有一群老鼠世世代代居住在森林里，他们过
de wú yōu wú lǜ tū rán yǒu yì tiān yì zhī yě tù chuǎng le jìn lái gào su tā
得无忧无虑。突然有一天，一只野兔闯了进来，告诉他
menhóngshuǐ lái le bì xū zài jīn wǎn pǎodào nánbiān nà zuòshānshàng cái néngtuō
们洪水来了，必须在今晚跑到南边那座山上，才能脱
lí xiǎnjìng lǎo shǔmendūn shí huāng le shén nánbiān nà zuòshān nà meyuǎn
离险境。老鼠们顿时慌了神，南边那座山那么远，
píng tā men de lì liàng shì gēnběn wú fǎ pǎodào de tā men yí gè gè jīnghuāng shī
凭他们的力量是根本无法跑到的。他们一个个惊慌失
cuò liù shén wú zhǔ
措，六神无主。

dàn qí zhōngyǒu yì zhī xiǎo lǎo shǔ duì zì jǐ chōngmǎn le zì xìn tā rènwéi
但其中有一只小老鼠对自己充满了自信，他认为
yí dìng kě yǐ dào dá mù dì dì biàn zǔ zhī dà jiā yào tā men yì qǐ táozǒu
一定可以到达目的地。便组织大家，要他们一起逃走。
kě shì qí tā de lǎo shǔmen kě bú zhème xiǎng tā menzhōngyǒu de shuō wǒ
可是其他的老鼠们可不这么想，他们中有的说："我
menzhù zài zhè lǐ zhème duōnián zhè lǐ jiù shì wǒ men de jiā zhè lǐ zuì ān quán
们住在这里这么多年，这里就是我们的家，这里最安全，
wǒ men nǎ ér yě bú qù hái yǒu de shuō jiù píng nǐ zhēn shì zì bú liàng
我们哪儿也不去。"还有的说："就凭你，真是自不量
lì zhǐ yǒu nà zhī yǒnggǎn de xiǎo lǎo shǔxiāng xìn zì jǐ de néng lì dú zì
力。"只有那只勇敢的小老鼠相信自己的能力，独自
yí gè rén fèn lì xiàngshān nà biānpǎo qù pǎo le bù zhī duō jiǔ zhōng yú páo bú
一个人奋力向山那边跑去。跑了不知多久，终于跑不
dòng le
动了。

jiù zài zhè shí yì pǐ shànliáng de xiǎo mǎ kànjiàn le tā wèndào nǐ zài
就在这时，一匹善良的小马看见了它。问道："你在
gànshénme hóngshuǐyào lái le kuàitáonàn qù ba lǎo shǔshuō wǒ yǐ jīng
干什么，洪水要来了，快逃难去吧！"老鼠说："我已经

méi lì qi le xiū xi yí huì zài pǎo xiǎomǎshuō wǒ yě zhèngyàowǎng nà
没力气了,休息一会再跑。”小马说:“我也正要往那
biān qù nǐ zuòdào wǒ bèi shàng lái wǒ dài nǐ zǒu ba yú shì xiǎomǎ jiù dàizhe
边去,你坐到我背上来,我带你走吧。”于是小马就带着
xiǎolǎo shǔ fēi bēn ér qù dàotiān hēi de shí hou tā menzhōng yú pá shàng le
小老鼠飞奔而去。到天黑的时候,他们终于爬上了
shān ér hóngshuǐ zài dà shān de zǔ dǎng xià xiàng bié chù liú qù xiǎolǎo shǔzǒng
山。而洪水在大山的阻挡下向别处流去。小老鼠总
suànsōng le kǒu qì ér qí tā de lǎoshǔ ne hóngshuǐ yí dào jiù bǎ tā men
算松了口气。而其他的老鼠呢?洪水一到,就把他们
quánjuǎnzǒu le
全卷走了。

shǔmù cùnguāng yì si shì lǎo shǔmùguāng zhǐyǒu yí cùn zhīyuǎn
“鼠目寸光”意思是老鼠目光只有一寸之远。
bǐ yù mùguāng xiá xiǎojiàn shi duǎnqiǎn
比喻目光狭小见识短浅。

เจ้าหนูสายตาสั้น

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหนูฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าด้วยความสงบสุขมาเนิ่นนาน อยู่มาวันหนึ่ง มีกระต่ายป่าบุกเข้ามาบอกพวกเจ้าหนูว่าน้ำกำลังจะท่วม ถ้าหากว่าอยากมีชีวิตรอด คืนนี้ต้องวิ่งหนีไปบนภูเขาทางทิศใต้ ทันใดนั้น พวกเจ้าหนูก็พากันตกอกตกใจ เพราะภูเขาลูกนั้นอยู่ไกลมาก พวกมันไม่มีกำลังพอจะวิ่งไปถึงที่นั่นได้ พวกเจ้าหนูแต่ละตัวจึงตื่นตระหนกจนทำอะไรไม่ถูก

แต่ทว่ามีเจ้าหนูน้อยตัวหนึ่ง มันมั่นใจมากว่ามันจะสามารถวิ่งไปถึงภูเขาลูกนั้นได้อย่างแน่นอน เจ้าหนูตัวนั้นจึงวางแผนว่าจะพาหนูตัวอื่นให้หนีไปด้วยกัน แต่หนูตัวอื่นกลับไม่เห็นด้วย บ้างก็พูดว่า “พวกเราอยู่ที่ป่าแห่งนี้มาหลายปีแล้วนะ บ้านของพวกเราปลอดภัยที่สุดแล้ว พวกเราจะไม่ไปไหนทั้งนั้น” บ้างก็พูดว่า “อย่างเจ้านี่นะช่างไม่เจียมเนื้อเจียมตัวจริงๆ” มีเพียงหนูตัวน้อยผู้กล้าหาญตัวนั้นที่เชื่อในความสามารถของตน มันวิ่งตรงไปที่ภูเขาลูกนั้นเพียงลำพัง มันวิ่งอยู่นานมากจนกระทั่งวิ่งต่อไปไม่ไหว

ทันใดนั้น ก็มีเจ้าม้าน้อยใจดีตัวหนึ่งเห็นหนูตัวนั้นเข้า จึงเอ่ยปากถามว่า “เจ้ามัวทำอะไรอยู่น่ะ น้ำกำลังจะท่วมแล้วนะ รีบหนีกันเร็ว!!” เจ้าหนูตอบไปว่า “ข้าหมดแรงแล้ว ขอพักสักหน่อย เดี๋ยวค่อยวิ่งต่อแล้วกัน” เจ้าม้าน้อยจึงตอบไปว่า “ข้าก็จะหนีไปบนภูเขาเหมือนกัน ขึ้นหลังข้ามาสิ ข้าจะพาเจ้าไปเอง" หลังจากนั้น เจ้าม้าน้อยจึงพาเจ้าหนูหนีไปด้วยกัน และพวกมันก็วิ่งขึ้นไปบนภูเขาได้สำเร็จตอนที่ฟ้ามืดแล้ว ในขณะนั้น กระแสน้ำได้ไหลไปทางอื่นแล้ว เพราะมีภูเขาลูกใหญ่ลูกนี้ช่วยสกัดน้ำเอาไว้ให้ไหลไปทางอื่น เจ้าหนูน้อยถอนหายใจออกมาอย่างโล่งอก ส่วนหนูตัวอื่น ๆ นั้นถูกกระแสน้ำพัดหายกันไปหมด

สำนวน “เจ้าหนูสายตาสั้น” หมายถึงหนูเป็นสัตว์ที่มองเห็นได้เพียงระยะใกล้ ๆ เท่านั้น ดังนั้น สำนวนนี้จึงนำไปเปรียบเทียบกับคนที่มีวิสัยทัศน์แคบและมองการณ์ตื้นเขิน

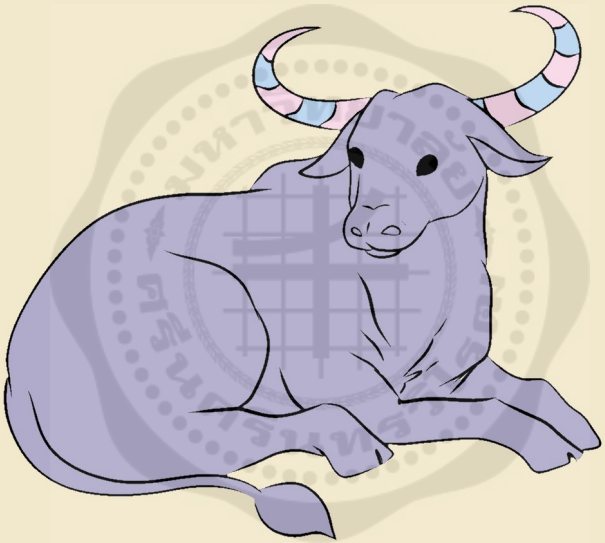

páodīng jiě niú

庖丁解牛

cóngqiányǒu yí gè míngjiàopáodīng de chú shī tì liánghuìwáng zǎi niú shǒu
从前有一个名叫庖丁的厨师替梁惠王宰牛，手
jiē chù de dì fāng jiǎo cǎi zhe de dì fāng dōu fā chū pí gǔ xiāng lí de shēngyīn
接触的地方，脚踩着的地方，都发出皮骨相离的声音，
dāo zi cì jìn qù shí xiǎngshēnggèng dà ér qiězhè xiē shēngyīn dōu fēi cháng fú hé
刀子刺进去时响声更大，而且这些声音都非常符合
yīn lǜ de liánghuìwángjīng yà de shuō wā nǐ de jì shùzěnme huìgāomíng
音律的。梁惠王惊讶地说："哇！你的技术怎么会高明
dàozhèzhǒngchéng dù ne páodīngfàng xià dāo zi huí dá shuō dāngchūwǒ
到这种程度呢？"，庖丁放下刀子回答说："当初我
gāng kāi shǐ zǎi niú de shí hou duì niú de shēn tǐ jié gòu hái bù liǎo jiě yǎn lǐ kànjiàn
刚开始宰牛的时候，对牛的身体结构还不了解，眼里看见
de zhǐ shì zhěngtóu de niú mànmàn de tōngguòyán jiū wǒ duì niú de nèi bù jié gòu
的只是整头的牛。慢慢地通过研究，我对牛的内部结构
yǐ jīngliǎo rú zhǐzhǎng zài yě kàn bú jiànzhěngtóu de niú le xiàn zài zǎi niú de shí
已经了如指掌，再也看不见整头的牛了。现在宰牛的时
hou wǒ zhǐyào jiē chùniú de shēn tǐ jiù kě yǐ le bú bì yòngyǎnjīng qù kàn jiù
候，我只要接触牛的身体就可以了，不必用眼睛去看，就
néngxiǎngxiàngchū wǒ shùnzhe niú tǐ de jī lǐ jié gòu pī kāi jīn gǔ jiān dà de
能想象出，我顺着牛体的肌理结构，劈开筋骨间大的
kòng xì yánzhe gǔ jié jiān de kōngxué shǐ dāo jì shùgāomíng de chúgōngměinián
空隙，沿着骨节间的空穴使刀。技术高明的厨工每年
huàn yì bǎ dāo shì yīn wèi tā menyòngdāo zi qù gē ròu jì shù yì bān de chúgōng
换一把刀，是因为他们用刀子去割肉。技术一般的厨工
měiyuèhuàn yì bǎ dāo shì yīn wèi tā menyòngdāo zi qù kǎn gǔ tou
每月换一把刀，是因为他们用刀子去砍骨头。

xiàn zài wǒ de zhè bǎ dāo yǐ yòng le shí jiǔ nián le zǎi niúshùqiāntóu ér dāo
现在我的这把刀已用了十九年了，宰牛数千头，而刀
kǒuquèxiànggāngcóngmódāo shí shàngmóchū lái de yí yàng niúshēnshàng de gǔ
口却像刚从磨刀石上磨出来的一样。牛身上的骨

jié shì yǒukòng xì de yòngzhèyàngbáo de dāorèn cì rù yǒukòng xì de gǔ jié nà me
节是有空隙的，用这样薄的刀刃刺入有空隙的骨节，那么
zài dòngdāorèn shí yí dìngkuānchuo ér yǒu yú dì le
在动刀刃时一定宽绰而有余地了。

jí shǐ rú cǐ kě shì měidāngpèngshàng jīn gǔ jiāocuò de dì fāng wǒ yí jiàn nà
即使如此，可是每当碰上筋骨交错的地方，我一见那
lǐ nán yǐ xià dāo jiù huìxiǎo xīn yì yì mùguāng jí zhōng dòngzuòfàngmàn dāo zi
里难以下刀，就会小心翼翼，目光集中，动作放慢。刀子
qīngqīng de dòng yí xià gǔ ròu jiù yǐ jīngfēn lí
轻轻地动一下，骨肉就已经分离。”。

páodīng jiě niú bǐ yù jīngguòfǎn fù shí jiàn zhǎngwò liǎo shì wù de kè guānguī
庖丁解牛比喻经过反复实践，掌握了事物的客观规
lǜ zuòshì dé xīn yìngshǒu yùnyòng zì rú
律，做事得心应手，运用自如。

พ่อครัวติงชำแหละวัว

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีพ่อครัวคนหนึ่งนามว่าติง เขาได้โชว์ฝีมือการชำแหละเนื้อวัวต่อหน้าฮ่องเต้เหลียงฮุ่ยหวังไม่ว่าเขาจะจับหรือเหยียบไปที่ส่วนไหนของวัว ก็จะได้ยินเสียงชำแหละเนื้อออกจากกระดูกเวลาที่เขาแทงมีดลงไปในเนื้อวัว ก็จะเกิดเสียงดังเป็นจังหวะ ฮ่องเต้เหลียงฮุ่ยหวังจึงพูดด้วยความประหลาดใจว่า “โอ้โฮ ทำไมฝีมือของเจ้าช่างล้ำเลิศถึงเพียงนี้” พ่อครัวติงวางมีดลงแล้วทูลตอบว่า “ตอนที่กระหม่อมเริ่มชำแหละเนื้อวัวเป็นครั้งแรก กระหม่อมไม่มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของสรีระวัวเลยแม้แต่น้อย มองมันเป็นเพียงแค่วัวตัวหนึ่งเท่านั้น แต่หลังจากที่กระหม่อมค่อย ๆ ศึกษาและฝึกฝน ก็เข้าใจโครงสร้างทุก ๆ ส่วนของวัวเป็นอย่างดี ตอนนี้ เวลาชำแหละเนื้อวัว เพียงแค่กระหม่อมหลับตาแล้วสัมผัส ก็รู้ได้ทันทีว่าเป็นส่วนไหนของวัว กระหม่อมจะลงมีดไปตามโครงสร้างกล้ามเนื้อ เลาะเส้นเอ็นไปตามข้อกระดูก กรีดมีดไปตามข้อต่อกระดูกและลายเนื้อ พ่อครัวฝีมือดีมักใช้วิธีนี้ในการชำแหละเนื้อวัว ซึ่งสามารถถนอมมีดให้ใช้ได้นาน จึงเปลี่ยนมีดเพียงปีละครั้งเท่านั้น ในขณะที่พ่อครัวทั่วไปจะใช้มีดสับลงไปที่กระดูกตรง ๆ ซึ่งทำให้มีดบิ่นง่าย จึงต้องเปลี่ยนมีดเป็นประจำทุก ๆ เดือน

กระหม่อมใช้มีดเล่มนี้ชำแหละเนื้อวัวมาเป็นพัน ๆ ตัว นานกว่า 19 ปีแล้ว แต่มีดก็ยังคมเหมือนเพิ่งลับใหม่อยู่เสมอ การชำแหละข้อต่อส่วนต่าง ๆ ของวัว จำต้องใช้มีดบาง ๆ สอดเข้าไปในช่องว่างระหว่างข้อต่อ จึงจะชำแหละได้อย่างง่ายดายและสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการเลาะเส้นเอ็นออกจากกระดูกเป็นส่วนที่ยากมาก กระหม่อมต้องเพ่งสายตา แล้วค่อย ๆ กรีดมีดอย่างเบามือ จนเนื้อค่อย ๆ แยกออกจากกระดูก”

สำนวน “พ่อครัวติงชำแหละวัว” อุปมาว่า การหมั่นฝึกฝนทำสิ่ง ๆ หนึ่งซ้ำแล้วซ้ำเล่า ช่วยให้เราเข้าใจกฎเกณฑ์ของสิ่งนั้น ๆ เป็นอย่างดี และสามารถทำสิ่งนั้นได้อย่างชำนาญและคล่องแคล่ว

hú jiǎ hǔ wēi

狐假虎威

cóngqián zài mǒu gè shāndòngzhōngyǒu yì zhī lǎo hǔ yīn wèi dù zi è le
从前在某个山洞中有一只老虎，因为肚子饿了，
biànpǎodàowàimiànxún mì shí wù dāng tā zǒudào yí piànsēn lín shí hū ránkàn
便跑到外面寻觅食物。当他走到一片森林时，忽然看
dàoqiánmiànyǒu zhī hú li zhèng zài sàn bù yú shì biàn yí yuèshēn pū guò qù
到前面有只狐狸正在散步。于是，便一跃身扑过去，
háo bú fèi lì de jiāng hú li zhuā le guò lái
毫不费力的将狐狸抓了过来。

kě shì dāng lǎo hǔ zhāng kāi zuǐ bā zhèngzhǔn bèi bǎ nà zhī hú li chī jìn dù
可是当老虎张开嘴巴，正准备把那只狐狸吃进肚
zi lǐ de shí hou jiǎohuá de hú li tū ránshuōhuà le hēng nǐ bú yào
子里的时候，狡猾的狐狸突然说话了："哼！你不要
yǐ wéi zì jǐ shì bǎi shòu zhī wáng biàngǎnjiāng wǒ tūn shí diào nǐ zhīdào ma
以为自己是百兽之王，便敢将我吞食掉；你知道吗？
tiān dì yǐ jīngrènmìng wǒ wéiwángzhōng zhī wáng wú lùnshuí chī le wǒ dōujiāng
天帝已经任命我为王中之王，无论谁吃了我，都将
zāodàotiān dì jí yán lì de zhì cái yǔ chéng fá lǎo hǔ tīng le hú li de huà
遭到天帝极严厉的制裁与惩罚。"老虎听了狐狸的话，
bàn xìn bàn yí kěshì dānglǎo hǔ kàndào hú li nà fù ào mànzhèndìng de yàng
半信半疑。可是，当老虎看到狐狸那副傲慢镇定的样
zi xīn li bù jué yì jīng lǎo hǔ xīn xiǎng wǒ yīn wèi shì bǎi shòu zhī wáng suǒ
子，心里不觉一惊。老虎心想：我因为是百兽之王，所
yǐ tiān dǐ xià rèn hé yě shòujiàn le wǒ dōu huì hài pà értā yì diǎn er yě bú
以天底下任何野兽见了我都会害怕。而它，一点儿也不
hài pà nándàozhēn shì fèngtiān dì zhī mìng lái tǒng zhì wǒ men de
害怕，难道真是奉天帝之命来统治我们的！

zhè shí hú li jiànlǎo hǔ chí yí zhe bù gǎn chī tā yú shì zhǐzhelǎo hǔ de bí
这时，狐狸见老虎迟疑着不敢吃它，于是指着老虎的鼻
zi shuō zěnme nándào nǐ bù xiāng xìn wǒ shuō de huàma nà me nǐ xiàn zài
子说："怎么，难道你不相信我说的话吗？那么你现在
jiù gēn wǒ lái zǒu zài wǒ hòumiàn kànkansuǒyǒu yě shòujiàn le wǒ shì bú shì dōu
就跟我来，走在我后面，看看所有野兽见了我，是不是都
xià de hún bú fù tǐ zhuǎnshēntáopǎo lǎo hǔ jué de zhè ge zhǔ yì bú cuò biàn
吓的魂不附体，转身逃跑。"老虎觉得这个主意不错，便
zhàozhe qù zuò le yú shì hú li jiù dà mú dà yàng de zài qiánmiàn kāi lù ér lǎo
照着去做了。于是，狐狸就大模大样的在前面开路，而老
hǔ xiǎo xīn yì yì de zài hòumiàngēnzhe tā menméizǒuduō jiǔ jiù dào le sēn lín
虎小心翼翼的在后面跟着。它们没走多久，就到了森林
shēnchù nà ér yǒu xǔ duōxiǎodòng wù zhèng zài mì shí dàn shì dāng tā men fā xiàn
深处，那儿有许多小动物正在觅食，但是当它们发现
zǒu zài hú li hòumiàn de lǎo hǔ shí bù jīn dà jīng shī sè sì sànkuángbēn zhè
走在狐狸后面的老虎时，不禁大惊失色，四散狂奔。这
shí hú li hěn dé yì de diàoguòtóu qù kànkan lǎo hǔ lǎohǔ kàndàozhèzhǒng
时，狐狸很得意的掉过头去看看老虎。老虎看到这种
qíngxíng dùn shí gǎndào hài pà qǐ lái dàn tā bìng bù zhī dào yě shòu pà de shì zì
情形，顿时感到害怕起来，但它并不知道野兽怕的是自
jǐ ér yǐ wéi tā menzhēn shì pà hú li ne
己，而以为他们真是怕狐狸呢！

hú jiǎ hǔ wēi bǐ yù yǐ zhàng bié rén de shì lì qī yā bié rén
"狐假虎威"比喻倚仗别人的势力欺压别人。

สุนัขจิ้งจอกแอบอ้างบารมีเสือ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเสือตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำแห่งหนึ่ง ด้วยความที่มันหิวโหย จึงออกจากถ้ำเพื่อมาหาอาหาร ขณะที่มันเดินเข้าไปในป่า ทันใดนั้น มันเห็นสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งกำลังเดินอยู่ข้างหน้า จึงกระโดดไปตะครุบตัวสุนัขจิ้งจอกเอาไว้อย่างง่ายดาย

แต่เมื่อมันกำลังจะเขมือบเจ้าสุนัขจิ้งจอก สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ก็พูดขึ้นทันทีว่า “ฮึ! อย่าคิดว่าเจ้าเป็นเจ้าป่า แล้วจะกินข้าได้ง่าย ๆ นะ เจ้ารู้ไหม ข้าได้รับคำสั่งจากสวรรค์ให้มาดูแลควบคุมสัตว์ต่าง ๆ บนโลกใบนี้ ถ้าเจ้ากินข้าก็เท่ากับขัดคำสั่งสวรรค์ ต้องโดนสวรรค์ลงโทษอย่างหนัก” เมื่อเสือได้ยินดังนั้นก็รู้สึกไม่ค่อยเชื่อที่เจ้าสุนัขจิ้งจอกพูด แต่พอเสือเห็นท่าทีโอหังไม่สะทกสะท้านของสุนัขจิ้งจอกก็รู้สึกประหลาดใจอย่างมาก เจ้าเสือคิดในใจว่า “ข้าเป็นถึงเจ้าป่า เมื่อสัตว์ป่าตัวไหนบนโลกนี้ได้เห็นข้าต่างก็หวาดกลัวกันหมด แต่เจ้าสุนัขจิ้งจอกกลับไม่เกรงกลัวข้าเลยสักนิด หรือว่าเป็นคำสั่งของสวรรค์ที่สั่งให้เจ้าสุนัขจิ้งจอกมาปกครองพวกเรา จริง ๆ”

ทันใดนั้น เมื่อเจ้าสุนัขจิ้งจอกเห็นท่าทีที่ลังเลของเจ้าเสือ มันก็ชี้ไปที่จมูกของเจ้าเสือแล้วพูดว่า “ไง หรือว่าเจ้าไม่เชื่อในสิ่งที่ข้าพูด ถ้าอย่างนั้นเจ้าก็เดินตามหลังข้ามาสิ ดูซิว่าพวกสัตว์ป่าที่เห็นข้าจะกลัวกันจนตัวสั่น แล้ววิ่งหนีไปหรือเปล่า” เจ้าเสือคิดว่าเป็นความคิดที่ดี จึงเดินตามมันไป สุนัขจิ้งจอกจึงเดินนำไปด้วยท่าทางที่หยิ่งผยอง และเสือก็ค่อย ๆ เดินตามสุนัขจิ้งจอกไป พวกมันเดินไปได้ไม่นานก็ถึงกลางป่าลึก ที่นั่นมีสัตว์เล็กมากมายกำลังหาอาหารกันอยู่ แต่เมื่อพวกมันเห็นเสือที่เดินตามหลังสุนัขจิ้งจอกก็พากันวิ่งหนีด้วยความตกใจ ในขณะนั้นเองสุนัขจิ้งจอกก็หันไปมองเสือด้วยความภาคภูมิใจ เมื่อเสือเห็นเช่นนั้น ก็รู้สึกกลัวขึ้นมาทันที แต่มันไม่รู้หรอกว่าแท้จริงแล้วพวกสัตว์ป่าไม่ได้กลัวเจ้าสุนัขจิ้งจอกหรอก แต่กลัวเสือต่างหากล่ะ

สำนวน “สุนัขจิ้งจอกแอบอ้างบารมีเสือ” หมายถึง คนที่แอบอ้างอำนาจของบุคคลหนึ่งมาข่มขู่ผู้อื่น

tù sǐ hú bēi

兔死狐悲

cóngqiányǒu yì zhī tù zi hé yì zhī hú li tā menwèi le duì fù yǒugòngtóng
从 前有一只兔子和一只狐狸，他 们 为了对付有 共 同
de dí rén shān lǐ de liè rén jié chéngtóngméngbìngqiě fā shì yàotóngshēng
的敌人——山里的猎人，结 成 同 盟 并且发誓要同 生
sǐ gònghuànnàn yǒu yì tiān dāng tā menzhèng zài tián yě lǐ xiǎngxiánguàng shí
死 共 患 难。有一天，当他们 正 在田野里享 闲 逛 时，
yì qúnshān lǐ de liè rén tū ránchūxiàn zài tā menmiànqián tù zi hé hú li zhèng
一群 山 里的猎人突然出现在他们 面 前。兔子和狐狸 正
yàotáopǎo de shí hou yǒu gè liè rén yí jiànshèdào le tù zi shēnshàng hú li jiàn
要逃跑的时候，有个猎人一箭射到了兔子身 上，狐狸见
dào jiù pīnmìngtáopǎo jiǎoxìngtáoguò le yì jié liè rénmenzǒuhòu hú li huí
到就拼命逃跑，侥幸逃过了一劫。猎人们走后，狐狸回
dào le yuán dì tā fēi cháng bēishāng wū wū wū de kū le qǐ lái
到了原地，它非 常 悲 伤，呜呜呜的哭了起来。

zhè shí hou yǒu gè lǎo rén gānghǎojīngguò kànjiàn hú li zhèng zài kū qì jué
这时候，有个老人刚 好经过，看见狐狸 正 在哭泣，觉
de fēi cháng qí guài jiù wèn hú li nǐ wèishénme kū qì ā hú li fēi
得非 常 奇怪，就问："狐狸，你为什么哭泣啊？"狐狸非
cháng bēi āi de shuō nǐ yǒusuǒ bù zhī wǒ hé miǎn zǐ dōu shì ruòxiǎo de dòng
常 悲哀地说："你有所不知，我和兔子都是弱小的动
wù dōu shì liè rén bǔ liè de duìshǒu běn lái wǒmen shì tóngshēng sǐ gònghuànnàn
物，都是猎人捕猎的对手，本来我们是同 生 死 共 患 难
de kě shì xiàn zài wǒ de tóngbàn bèi liè rénshè sǐ le tā jīn tiān de sǐ wáng yù
的，可是现在我的同伴被猎人射死了，它今天的死亡，预
shì zhe wǒ yě huó bù liǎoduō jiǔ wǒ zhēnzhèng de péngyou sǐ le wǒ nǎ néng bù
示着我也活不了多久，我真 正 的朋友死了，我哪能不
shāngxīn ne lǎo réntīng le hú li de huà tànzhe qì shuō nǐ wéitóngbàn
伤心呢？"老人听了狐狸的话，叹着气说："你为同伴
de sǐ ér shāngxīn kū qì shì yīn wéi nǐ menyǒuzhexiāng sì de mìngyùn ā
的死而伤心哭泣，是因为你们有着相似的命运啊！"

tù sǐ hú bēi de chéng yǔ yì si shì tù zi sǐ le hú li gǎndào bēi shāng
兔死狐悲的成语意思是兔子死了，狐狸感到悲伤，
bǐ rú yīn tóng lèi de bú xìnghuò sǐ wáng ér gǎndào bēi shāng
比如因同类的不幸或死亡，而感到悲伤。

zhè ge gù shi gào su wǒ mendòng wù zhī jiānshàng qiě huì yīn wèitóngméng de
这个故事告诉我们 动 物之间 尚 且会因为同 盟 的
sǐ wánghuò bú xìng ér shāng xīn wǒ menrén lèi zhī jiāngèng xū yàozhèzhǒnggǎn
死 亡 或不幸而 伤 心，我们人类之间更需要这 种 感
qíng
情。

กระต่ายสิ้นใจ จิ้งจอกร่ำไห้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีกระต่ายกับสุนัขจิ้งจอก พวกมันร่วมมือกันต่อสู้กับนายพรานซึ่งเป็นศัตรูร่วมกันของพวกมัน และสาบานว่าจะร่วมทุกข์ร่วมสุขไปด้วยกัน อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่พวกมันกำลังเดินเล่นในทุ่งนา จู่ ๆ กลุ่มนายพรานก็โผล่ออกมา กระต่ายและสุนัขจิ้งจอกเห็นเข้าจึงรีบวิ่งหนี ทันใดนั้น นายพรานก็ยิงธนูใส่เจ้ากระต่าย เจ้าสุนัขจิ้งจอกเห็นดังนั้นก็วิ่งหนีอย่างสุดชีวิต มันจึงเอาตัวรอดมาได้ หลังจากพวกนายพรานไปกันแล้ว เจ้าสุนัขจิ้งจอกก็กลับมาที่เดิม มันเสียใจร้องไห้ฟูมฟาย

ในตอนนั้นเอง มีชายชราผู้หนึ่งเดินผ่านมาเห็นเจ้าสุนัขจิ้งจอกกำลังร้องไห้ จึงถามด้วยความสงสัยว่า “เจ้าสุนัขจิ้งจอก เจ้าร้องไห้ทำไมเหรอ” สุนัขจิ้งจอกพูดอย่างเศร้าใจว่า “ท่านจะไปรู้อะไร ข้ากับเจ้ากระต่ายต่างก็เป็นสัตว์ที่อ่อนแอและเป็นเหยื่อของพวกนายพราน จริง ๆ แล้วพวกข้าเป็นสหายร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน แต่ว่าตอนนี้สหายของข้าจากไปเสียแล้ว การตายของเขาในวันนี้ทำให้ข้ารู้ว่าข้าคงจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นาน แล้วจะไม่ให้ข้าเสียใจได้อย่างไร” ชายชราได้ยินสุนัขจิ้งจอกพูดก็ถอนหายใจพลางพูดว่า “เจ้าร้องไห้เสียใจที่สหายตาย เป็นเพราะพวกเจ้ามีชะตากรรมที่เหมือนกันนั่นเอง”

สำนวน “กระต่ายสิ้นใจ จิ้งจอกร่ำไห้” หมายถึง ความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจที่เห็นพวกพ้องเดียวกันต้องตายหรือประสบกับชะตากรรมที่เลวร้าย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า สัตว์ด้วยกันเองยังมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันเมื่อได้เห็นพวกพ้องเดียวกันต้องตายหรือประสบชะตากรรมที่เลวร้าย คนเราก็ควรจะมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันด้วยเช่นกัน

yè gōng hào lóng

叶公好龙

chǔguóyǒu yí gè rén dà jiā dōujiào tā yè gōng yè gōngchángchángduì
楚国有一个人，大家都叫他叶公。叶公常常对
rénshuō tā zuì xǐ huan hū fēnghuàn yǔ néng dà néngxiǎo biànhuàwànduān de
人说，他最喜欢呼风唤雨、能大能小、变化万端的
lóng ér qiě tā zài zì jiā dà ménqián de shízhù zi shàngdiāo le yí duì dà lóng
龙。而且他在自家大门前的石柱子上雕了一对大龙，
yàng zi fēi chángwēifēng tā jiā de wū dǐngshàng yě yǒu yí duì dà lóng huāyuán
样子非常威风。他家的屋顶上也有一对大龙。花园
lǐ miàn yě dàochùdōu shì lóng shí toushàng qiáng bì shàng tái jiē shàngdōu
里面也到处都是龙，石头上、墙壁上、台阶上都
yòng lóng de tú xíng lái zhuāngshì cǐ wài wū zi lǐ miàn de jiā jù chī
用“龙”的图形来装饰。此外，屋子里面的家具、吃
fàn de cān jù shuìjiào de qǐn jù dōu hé lóngyǒuguān
饭的餐具、睡觉的寝具都和龙有关。

yè gōng xǐ huanlóng bú dànzhù de dì fāng suí shí suí dì kě yǐ kàndàolóng
叶公喜欢龙，不但住的地方随时随地可以看到龙，
tā de shēnghuó qǐ jū yě lí bù kāi lóng tā měitiān yì yǒukòngxián jiù huàhuà
他的生活起居也离不开龙。他每天一有空闲就画画、
xiě zì huà de shì lóng xiě de yě shì lóng tā liángěi hái zi qǔ míng lǎo dà
写字，画的是龙，写的也是龙。他连给孩子取名，老大
jiào dà lóng lǎo èr jiào èr lóng lǎosānjiào sānlóng nǚ ér qǔ
叫“大龙”，老二叫“二龙”，老三叫“三龙”，女儿取
míng lóng nǚ tiān jiè de zhēnlóng dé zhī rénjiānyǒuzhèyàng yí gè ài lóng de
名“龙女”。天界的真龙得知人间有这样一个爱龙的
rén shí fēn gǎndòng jué dìng xià fán lái xiàng yè gōngbiǎo shì xiè yì
人，十分感动，决定下凡来向叶公表示谢意。

yì tiān yè gōngzhèng zài wǔ shuì wū wài tū ránfēng yǔ dà zuò diànshǎn léi
一天，叶公正在午睡，屋外突然风雨大作，电闪雷
míng yè gōngjīngxǐng le jí máng qǐ lái guānchuāng hù méixiǎngdàozhè shí zhēn
鸣。叶公惊醒了，急忙起来关窗户，没想到这时真

lóngcóngchuāng hù wàitàn jìn tóu lái yè gōngdùn shí bèi xià de hún fēi pò sàn
龙 从 窗 户外探进头来 ， 叶 公 顿时被吓得魂飞魄散 。
dāng tā zhuǎnshēntáo jìn wū zi yòukànjiàn yì tiáoshuò dà wú bǐ de lóngwěi zài miàn
当 他 转 身逃进屋子，又看见一条 硕 大无比的龙尾在面
qián yè gōngjiàn wú chù kě táo xià dé miàn rú tǔ sè yūndǎo zài dì bù xǐng
前 。叶 公 见无处可逃，吓得 面 如土色，晕倒在地， 不省
rén shì
人事。

zhēnlóngqiáozhe bèi xià hūn zài dì de yè gōng gǎndàomòmíng qí miào zhǐ
真 龙 瞧着被吓昏在地的叶 公 ，感到莫 名 其 妙 ，只
hǎo fēi huítiān jiè qù le qí shí zhè ge yè gōngbìng bú shì zhēn de ài lóng tā
好飞回天界去了。其实，这个叶 公 并不是真 的爱 龙，他
bú guò shì xǐ huan jiè lóng zài zhòngrénmiànqiánbiǎoxiàn zì jǐ ér yǐ
不过是喜 欢 借 龙在 众 人面 前 表 现自己而已。

zhè ge gù shi gào sù wǒ menbiǎomiàn ài hàomǒuzhǒng shì wù shí jì shàng
这个故事告诉我们表 面 爱好某 种 事物，实际 上
bìng bù zhēnzhèng ài hào
并不真 正 爱好。

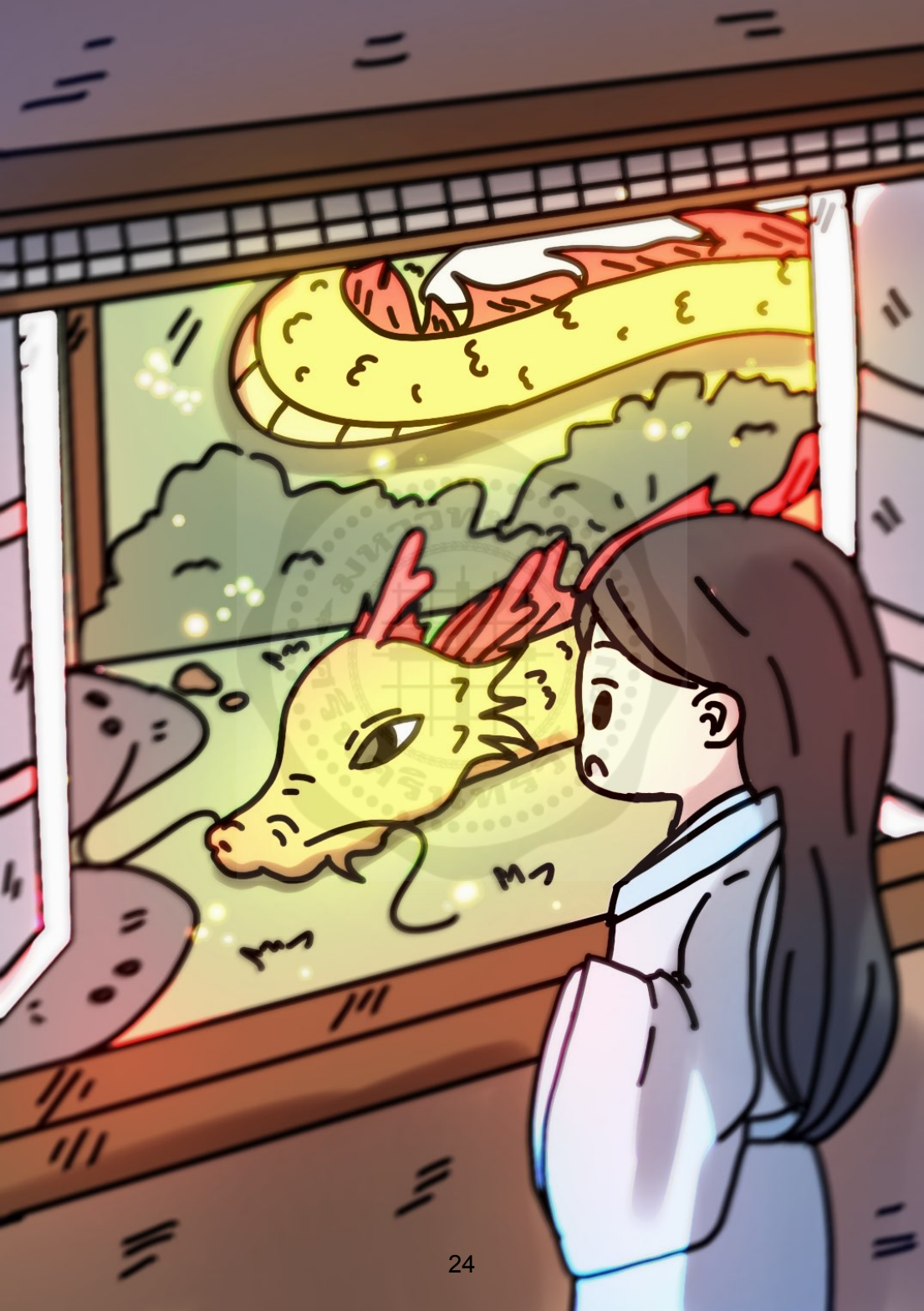

เย่กงหลงมังกร

รัฐฉู่มีชายหนุ่มคนหนึ่ง ชื่อว่า เย่กง เย่กงมักจะพูดกับคนอื่น ๆ ว่าเขาชอบมังกรที่เรียกลมและฝนได้ เปลี่ยนขนาดตัวได้ และแปลงกายได้ เขาจึงแกะสลักมังกรตัวใหญ่คู่หนึ่งไว้บนเสาหินหน้าประตู ซึ่งดูน่าเกรงขามมาก บนหลังคาบ้านของเขาก็ยังมีรูปปั้นมังกรตัวใหญ่คู่หนึ่งอีกด้วย นอกจากนี้ ก้อนหิน กำแพง และขั้นบันไดในสวนต่างก็มีรูปปั้นมังกรประดับประดาอยู่ทุกที่ เครื่องเรือน เครื่องใช้ และเครื่องนอนในบ้าน ก็ประดับประดาไปด้วยลวดลายมังกร

เย่กงชื่นชอบมังกรมาก นอกจากบ้านของเขาจะเต็มไปด้วยมังกร ในชีวิตประจำวันของเขายังขาดมังกรไม่ได้อีกด้วย เมื่อมีเวลาว่าง เขาชอบวาดรูปมังกรและเขียนอักษรคำว่ามังกร แม้แต่ชื่อลูกของเขาก็ยังมีคำว่า “หลง” ซึ่งแปลว่ามังกร โดยคนโตชื่อว่า “ต้าหลง” (แปลว่า มังกรใหญ่) ลูกคนที่สองชื่อ “เอ้อร์หลง” (แปลว่า มังกรสอง) ลูกคนที่สามชื่อ “ซานหลง” (แปลว่า มังกรสาม) ส่วนลูกสาวตั้งชื่อว่า “หลงหนี่ว์” (ธิดามังกร) เมื่อมังกรที่อยู่บนสวรรค์รู้ว่าบนโลกมีคนที่รักมังกรเช่นนี้ ก็รู้สึกซาบซึ้งใจอย่างมากและตัดสินใจลงมาบนโลกมนุษย์เพื่อขอบคุณเย่กง

วันหนึ่ง ในขณะที่เย่กงกำลังนอนกลางวันอยู่นั้น เกิดพายุฝนฟ้าคะนองขึ้นอย่างหนัก เย่กงตกใจสะดุ้งตื่น รีบลุกขึ้นไปปิดหน้าต่าง โดยไม่คิดไม่ฝันว่าจะมีมังกรตัวเป็น ๆ ชะโงกหัวเข้ามาจากนอกหน้าต่าง เย่กงตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ รีบวิ่งเข้าไปหลบในห้อง พอเหลือบไปเห็นหางมังกรขนาดใหญ่ยักษ์อยู่ตรงหน้า ก็รู้สึกตกใจมากจนหน้าถอดสี ไม่รู้จะหนีไปทางไหน แล้วก็เป็นลมล้มไปกองอยู่กับพื้น มังกรรู้สึกประหลาดใจที่เห็นเย่กงเป็นลม จึงบินกลับขึ้นไปบนสวรรค์ แท้จริงแล้วเย่กงไม่ได้รักมังกรจริง ๆ เขาเพียงแค่ต้องการใช้ความน่าเกรงขามของมังกรมาอวดอ้างตนเองต่อหน้าผู้อื่นเท่านั้น

นิทาน “เย่กงหลงมังกร” สอนให้รู้ว่า คนบางคนดูจากภายนอกแล้วแสดงออกว่าตนเองชื่นชอบหรือชื่นชมในบางสิ่งบางอย่าง แต่แท้จริงแล้วในใจจริงกลับไม่คิดเช่นนั้น

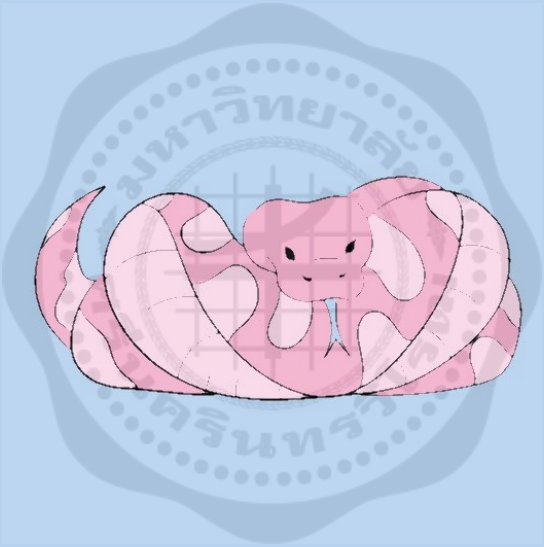

bēi gōng shé yǐng

杯弓蛇影

gǔ dài yǒu yí wèi jiào yuè guǎng de rén yǒu yì tiān yuè guǎng qǐng tā de péng
古代有一位叫乐 广 的人。有一天，乐 广 请他的朋
you zài zì jǐ jiā lǐ de dà tīng zhōng hē jiǔ nà gè péng you zài ná qǐ jiǔ bēi hē
友在自己家里的大厅 中 喝酒 。 那个朋 友在拿起酒杯喝
jiǔ de shí hou tū rán kàn jiàn zì jǐ de jiǔ bēi lǐ yǒu yì tiáo xiǎo shé de yǐng zi zài
酒的时候，突然看见自己的酒杯里，有一条小蛇的影子在
huàng dòng tā xīn li hěn yàn wù kě hái shì bǎ jiǔ hē le xià qù
晃 动，他心里很厌恶，可还是把酒喝了下去。

hē le zhī hòu xīn li yì zhí bù shū fu huí dào jiā zhōng jiù shēng qǐ bìng lái
喝了之后，心里一直不舒服，回到家 中 就 生 起病来。
gé le jǐ tiān yuè guǎng tīng shuō nà gè péng you le jiù qù kàn tā dào péng you
隔了几天，乐 广 听说那个朋 友了，就去看他。到朋 友
jiā lǐ cái zhī dào yuán lái péng you shēng bìng shì yīn wèi hē jiǔ shí kàn dào bēi zhōng de
家里才知道原来朋 友 生 病是因为喝酒时看到杯 中 的
shé yǐng yuè guǎng xīn li xiǎng jiǔ bēi lǐ jué duì bú huì yǒu shé de yú shì
蛇影。乐 广 心里想：“酒杯里绝对不会有蛇的！”于是，
tā jiù lái dào nà tiān hē jiǔ de dì fāng zǐ xì yí kàn cái míng bái yuán lái zài
他就来到那天喝酒的地方，仔细一看， 才明白，原来在
tā jiā dà tīng de qiáng shàng guà zhe yì bǎ cǎi sè de gōng nà bǎ gōng de yǐng zi
他家大厅的墙 上 挂着一把彩色的弓 。那把弓的影子，
qià qiǎo yìng zài nà gè péng you fàng jiǔ bēi de dì fāng
恰巧映在那个朋 友放酒杯的地方。

hòu lái yuè guǎng jiù yòu qǐng nà gè péng you lái dào zì jǐ jiā hē jiǔ bǎ zhè
后来，乐 广 就又请那个朋 友来到自己家喝酒，把这
shì jiě shì gěi tā tīng nà gè péng you míng bái le yuán yīn yǐ hòu bìng lì kè jiù hǎo
事解释给他听。那个朋 友明白了原因以后，病立刻就好
le
了。

hòu lái rén men jiù yòng bēi gōng shé yǐng zhè ge chéng yǔ bǐ yù yí shén
后来，人们就用“杯弓蛇影”这个成 语比喻疑神
yí guǐ wàng zì jīng huāng
疑鬼，妄 自惊 慌 。

酒

เงางูในจอกเหล้า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายผู้หนึ่งนามว่าเยว่กว่าง วันหนึ่งเยว่กว่างชวนเพื่อนมาดื่มเหล้าที่บ้าน ในขณะที่เพื่อนของเขาหยิบจอกเหล้าขึ้นมา จู่ ๆ เขาก็เห็นว่าในจอกเหล้าของตัวเองมีเงาของงูขยับอยู่ เขารู้สึกขยะแขยงเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังฝืนดื่มลงไป

หลังจากที่ดื่มเหล้าไปแล้ว เขารู้สึกไม่สบายใจอยู่ตลอดเวลา เมื่อกลับมาถึงบ้านก็ล้มป่วยลง หลังจากนั้นไม่นาน เยว่กว่างก็ได้ทราบว่าเพื่อนของเขาป่วย จึงไปเยี่ยมที่บ้าน หลังจากที่เยว่กว่างรู้ว่าเพื่อนล้มป่วยเพราะเห็นเงางูบนผิวน้ำในจอกเหล้าที่เขาดื่ม “ในจอกเหล้าจะไปมีงูอยู่ได้อย่างไร” เยว่กว่างครุ่นคิด ว่าแล้วเขาก็กลับบ้านไปสำรวจดูบริเวณที่พวกเขาดื่มเหล้าด้วยกันในวันนั้นอย่างละเอียด จึงพบว่ามีคันธนูแขวนอยู่บนผนังห้องโถง และเงาของคันธนูนั้นบังเอิญสะท้อนลงบนผิวน้ำในจอกเหล้าของเพื่อนอย่างพอดิบพอดี

ภายหลัง เยว่กว่างชวนเพื่อนมาดื่มเหล้าที่บ้านของเขาอีกครั้ง และอธิบายเหตุการณ์ในวันนั้นให้เพื่อนฟัง หลังจากที่เพื่อนของเขาได้รู้ความจริง อาการป่วยก็หายเป็นปลิดทิ้งทันที

เหตุการณ์ดังกล่าวจึงเป็นที่มาของสำนวน “เงางูในจอกเหล้า” ซึ่งหมายถึงคนที่กระต่ายตื่นตูม ตื่นตระหนกเกินเหตุจนหวาดระแวงไปเอง

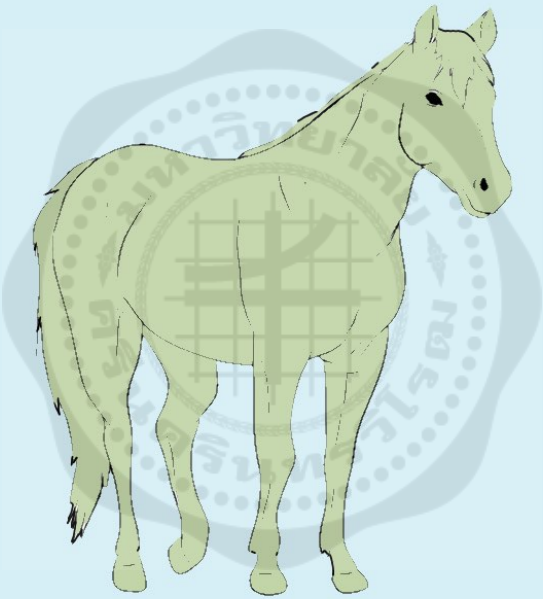

sài wēng shī mǎ

塞翁失马

zhànguó shí qī yǒu yí wèi lǎo rén míngjiào sài wēng tā yǎng le xǔ duō mǎ
战国时期有一位老人，名叫塞翁。他养了许多马，
yì tiān mǎ qún zhōng hū rán yǒu yì pǐ zǒu shī le lín jū mentīngdào zhè shì dōu lái
一天马群中忽然有一匹走失了。邻居们听到这事，都来
ān wèi tā bú yào tài zháo jí yàoduōzhù yì shēn tǐ sài wēngxiàoxiàoshuō diū
安慰他不要太着急，要多注意身体。塞翁笑笑说："丢
le yì pǐ mǎsǔn shī bú dà méizhǔn hái huì dài lái fú qì lín jū tīng le sài
了一匹马损失不大，没准还会带来福气。"邻居听了塞
wēng de huà xīn li jué de hǎoxiào mǎ diū le míngmíng shì jiànhuài shì dàn shì
翁的话，心里觉得好笑。马丢了，明明是件坏事，但是
sài wēngquèrèn wéi yě xǔ shì hǎo shì xiǎn rán shì zì wǒ ān wèi ér yǐ kě shì guò
塞翁却认为也许是好事，显然是自我安慰而已。可是过
le méi jǐ tiān diū le de mǎ huí jiā le ér qiě hái dài huí yì pǐ jùn mǎ lín jū tīng
了没几天，丢了的马回家了，而且还带回一匹骏马。邻居听
shuō mǎ zì jǐ huí lái le fēi cháng pèi fu sài wēng xiàng sài wēng dào hè shuō
说马自己回来了，非常佩服塞翁，向塞翁道贺说：
hái shì nín lǎo yǒu yuǎn jiàn mǎ bù jǐn méi yǒu diū hái dài huí yì pǐ hǎo mǎ zhēn
"还是您老有远见，马不仅没有丢，还带回一匹好马，真
shì fú qì ya sài wēng tīng le lín jū de huà fǎn dào yì diǎn gāo xìng de yàng zi
是福气呀。"塞翁听了邻居的话，反到一点高兴的样子
dōu méi yǒu yōu lǜ de shuō bái bái dé le yì pǐ hǎo mǎ bù yí dìng shì shén me
都没有，忧虑地说："白白得了一匹好马，不一定是什么
fú qì yě xǔ rě chū shén me má fan lái lín jū men yǐ wéi tā xīn li míngmíng
福气，也许惹出什么麻烦来。"邻居们以为他心里明明
gāo xìng yǒu yì bù shuō chū lái
高兴，有意不说出来。

sài wēng yǒu gè dú shēng zǐ fēi cháng xǐ huan qí mǎ tā fā xiàn dài huí lái
塞翁有个独生子，非常喜欢骑马。他发现带回来
de nà pǐ mǎ yí kàn jiù zhī dào shì pǐ hǎo mǎ yú shì tā měi tiān dōu qí zhe nà pǐ jùn
的那匹马一看就知道是匹好马。于是他每天都骑着那匹骏
mǎ chū yóu xīn zhōng yáng yáng dé yì yì tiān tā gāo xìng dé yǒu xiē guò huǒ cóng
马出游，心中洋洋得意。一天，他高兴得有些过火，从
mǎ bèi shàng diē xià lái shuāi duàn le tuǐ lín jū tīng shuō fēn fēn lái kàn wàng
马背上跌下来，摔断了腿。邻居听说，纷纷来看望。

sài wēngshuō méishénme tuǐ shuāiduàn le quèbǎozhùxìngmìng huò xǔ shì fú
塞翁说：“没什么，腿摔断了却保住性命，或许是福
qì ne lín jū menjué de tā yòu zài hú yánluàn yǔ tā menxiǎng bù chū shuāi
气呢。”邻居们觉得他又在胡言乱语。他们想不出，摔
duàn tuǐ huì dài lái shénme fú qì bù jiǔ dí guójūn duì dà jǔ rù qīn qīngniánrén
断腿会带来什么福气。不久，敌国军队大举入侵，青年人
bèiyìngzhēng rù wǔ sài wēng de ér zi yīn wéishuāiduàn le tuǐ bù néng qù dāng
被应征入伍，塞翁的儿子因为摔断了腿，不能去当
bīng ér nà xiē rù wǔ de qīngniándōuzhàn sǐ le zhǐyǒu sài wēng de ér zi bǎo
兵。而那些入伍的青年都战死了，只有塞翁的儿子保
quán le xìngmìng
全了性命。

sài wēng shī mǎ bǐ yù yì shí suī ránshòudàosǔn shī yě xǔ fǎn ér yīn cǐ néng
塞翁失马比喻一时虽然受到损失，也许反而因此能
dé dàohǎochù yě zhǐhuàishì zài yí dìngtiáojiàn xià kě biànwéihǎo shì
得到好处。也指坏事在一定条件下可变为好事。

ไซ่เวิงเสียม้า

ในยุคจ้านกั๋วมีชายแก่คนหนึ่งชื่อว่าไซ่เวิง เขาเลี้ยงม้าหลายตัว วันหนึ่งมีม้าหายไปจากฝูงหนึ่งตัว เพื่อนบ้านที่รู้เรื่องนี้ต่างพากันมาปลอบเขาว่า อย่ากังวลใจไปเลย เดี๋ยวจะเสียสุขภาพเปล่า ๆ ไซ่เวิงหัวเราะพร้อมกับพูดว่า “ม้าหายไปตัวหนึ่งไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไร ไม่แน่ว่านี่อาจจะเป็นเรื่องดีก็ได้” เมื่อเพื่อนบ้านได้ฟังดังนั้น ก็รู้สึกอดขำไม่ได้ ม้าหายไปก็เป็นเรื่องร้ายอยู่แล้ว แต่ไซ่เวิงกลับมองว่าอาจจะเป็นเรื่องดี เห็นได้ชัดว่าเขาแค่กำลังปลอบใจตัวเองอยู่ ผ่านไปไม่กี่วัน ม้าที่หายไปก็กลับมา และยังมีม้าสายพันธุ์ดีตามกลับมาด้วยอีกตัว เมื่อเพื่อนบ้านรู้เรื่องนี้เข้า ก็รู้สึกชื่นชมไซ่เวิงอย่างมาก และต่างพากันมาแสดงความยินดีกับไซ่เวิงว่า “ท่านเป็นคนที่มองการณ์ไกลจริง ๆ นอกจากจะไม่เสียม้าไปแล้ว แถมยังได้ม้าสายพันธุ์ดีกลับมาเพิ่มอีกด้วย ช่างโชคดีเหลือเกิน” พอไซ่เวิงได้ยินชาวบ้านพูด กลับไม่ได้มีท่าทีดีใจเลยสักนิด แล้วพูดด้วยความกังวลว่า “อยู่ ๆ ก็ได้ม้าสายพันธุ์ดีมาหนึ่งตัว อาจจะไม่ใช่เรื่องดีเสมอไป บางทีอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาทีหลังก็ได้” เพื่อนบ้านต่างคิดว่าไซ่เวิงต้องรู้สึกดีใจอยู่ลึก ๆ เพียงแค่ไม่พูดออกมาเท่านั้น

ไซ่เวิงมีลูกชายอยู่หนึ่งคน เขาชอบขี่ม้ามาก พอเขาเห็นม้าที่ตามกลับมาก็รู้ได้ทันทีว่าเป็นม้าสายพันธุ์ดี ดังนั้นเขาจึงออกไปขี่ม้าเล่นทุกวัน ในใจก็อยากจะโอ้อวดที่ได้ม้าสายพันธุ์ดีมาครอบครอง มีอยู่วันหนึ่ง เขาขี่ม้าด้วยความคึกคะนองและไม่ทันระวังพลาดตกลงมาขาหัก พอเพื่อนบ้านทราบข่าว ต่างพากันมาเยี่ยม ไซ่เวิงจึงพูดว่า “ไม่เป็นไรเลย ถึงขาจะหักแต่ก็ยังไม่ถึงตาย อาจจะเป็นเรื่องดีก็ได้” เพื่อนบ้านต่างคิดว่าเขาพูดเหลวไหล พวกเขาไม่รู้จริง ๆ ว่าขาหักจะเป็นเรื่องดีได้อย่างไร ผ่านไปไม่นาน ข้าศึกก็ยกทัพมารุกราน เหล่าชายหนุ่มจึงถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร แต่ลูกชายของไซ่เวิงไม่สามารถเป็นทหารได้เพราะขาหัก ส่วนพวกชายหนุ่มที่ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารล้วนเสียชีวิตในสนามรบ มีเพียงลูกชายของไซ่เวิงเท่านั้นที่รอดชีวิต

สำนวน “ไซ่เวิงเสียม้า” หมายถึง บางครั้งการสูญเสียอะไรบางอย่างก็อาจจะทำให้มีเรื่องดี ๆ ตามมา หรือกล่าวอีกอย่างได้ว่าเรื่องร้ายกลายเป็นดีนั่นเอง

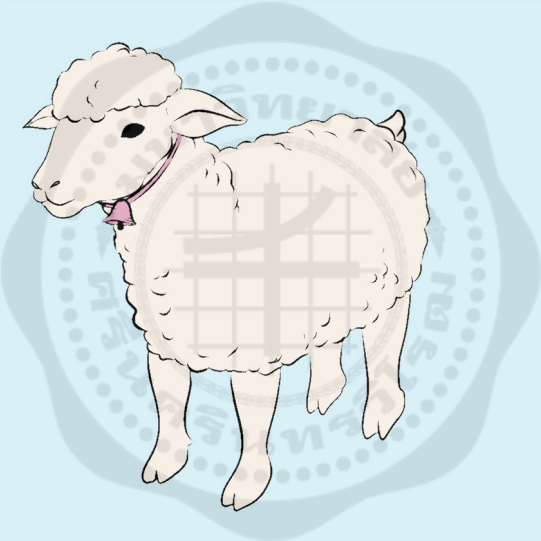

qí lù wángyáng

歧路亡羊

yì tiān yáng zǐ de lín jū jiā diū le yì zhī yáng lín jū hěn jiāo jí qǐng xǔ
一天，杨子的邻居家丢了一只羊。邻居很焦急，请许
duō qīn yǒu qù xún zhǎo guò le yí huì er tā lái zhǎo yáng zǐ shuō xiān sheng
多亲友去寻找。过了一会儿，他来找杨子说："先生，
wǒ xiǎng qǐng nín jiā de pú rén bāng zhù wǒ yì qǐ qù zhǎo yáng yáng zǐ liǎo jiě qíng
我想请您家的仆人帮助我一起去找羊"杨子了解情
kuàng hòu qí guài de shuō táo shī le yì zhī yáng jìng yào pài zhè me duō rén qù
况后，奇怪地说："逃失了一只羊，竟要派这么多人去
xún zhǎo zhēn shì xiǎo tí dà zuò nà lín jū kǔ xiào zhe jiě shì shuō xiān sheng
寻找，真是小题大做！"那邻居苦笑着解释说："先生
nín tīng wǒ shuō cūn zi wài yǒu jǐ tiáo chà lù rén shǎo le shì bù xíng de yáng zǐ
您听我说，村子外有几条岔路，人少了是不行的。"杨子
méi yǒu bàn fǎ zhǐ hǎo jiào pú rén bāng tā qù zhǎo yáng
没有办法，只好叫仆人帮他去找羊。

guò le yí duàn shí jiān lín jū jí qí qīn yǒu yáng zǐ de pú rén děng dōu
过了一段时间，邻居及其亲友、杨子的仆人等都
lái dào yáng zǐ jiā yáng zǐ wèn tā men yáng zhǎo dào le méi yǒu lín jū
来到杨子家。杨子问他们："羊找到了没有？"邻居
chuí tóu sàng qì de biǎo shì méi yǒu zhǎo dào yáng zǐ jīng qí de wèn nǐ men zhè
垂头丧气地表示没有找到。杨子惊奇地问："你们这
me duō rén xún zhǎo zěn me hái huì zhǎo bú dào ne lín jū shuō chū cūn zi
么多人寻找，怎么还会找不到呢？"邻居说，"出村子
shàng le dà lù hòu yǒu jǐ tiáo chà lù chà lù zhōng hái yǒu chà lù yuè zǒu yuè
上了大路后，有几条岔路，岔路中还有岔路。越走远，
chà lù jiù yuè duō jiǎn zhí xiàng zhī zhū wǎng yí yàng suǒ yǐ jí shǐ zhè me duō rén xún
岔路就越多，简直像蜘蛛网一样。所以即使这么多人寻
zhǎo dào hòu lái yě nòng bù qīng chǔ yáng jiū jìng shì cóng nǎ tiáo chà lù shàng táo zǒu
找，到后来也弄不清楚羊究竟是从哪条岔路上逃走
de yáng zǐ tīng hòu méi yǒu shuō huà dàn shén sè yán sù qǐ lái bìng dài yǒu yōu
的。杨子听后没有说话，但神色严肃起来，并带有忧

shāng de chéng fèn tā de xuéshēng bù jiě wèn tā dào zài shuō táo zǒu de nà zhī
伤的成分。他的学生不解，问他道：再说逃走的那只
yáng yě bú shì nín jiā de nín wèishénme yào zhème yōushāng ne yáng zǐ tīng
羊也不是您家的，您为什么要这么忧伤呢？”杨子听
le réngrán méiyǒu shuōhuà yú shì yǒu gè xuésheng bǎ zhèjiàn shì gào su le yí wèi
了仍然没有说话。于是有个学生把这件事告诉了一位
míngjiào xīn dōu zǐ de xuézhě zhè wèi xuézhě tā jiě shì shuō yīn chà lù tài duō
名叫心都子的学者。这位学者他解释说：“因岔路太多
wú fǎ zhuīxún ér diū shī le yáng qí lù wángyáng bǐ yù shì wù fù zá duōbiàn méi
无法追寻而丢失了羊。歧路亡羊比喻事物复杂多变，没
yǒu yí gè gù dìng mù biāo jiù huì mí shī fāngxiàng
有一个固定目标就会迷失方向。”

qí lù wángyáng de chéng yǔ yì si shì shì wù fù zá duōbiàn méiyǒuzhèng
歧路亡羊的成语意思是事物复杂多变，没有正
què de fāngxiàng jiù huì wù rù qí tú
确的方向就会误入歧途。

zhè ge gù shi gào su wǒ men zài zuòxuéwèn shí yí dìngyào rènzhǔn zì jǐ rèn
这个故事告诉我们在做学问时，一定要认准自己认
wéi zhèngquè de yì ménzǒu xià qù qiānwàn bú yào gǎi biàn fǒu zé jiù huì mí shī fāng
为正确的一门走下去，千万不要改变，否则就会迷失方
xiàng
向。

西
北
东

ทางแยะแกะหาย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เพื่อนบ้านของหยางจื่อทำแกะหายไปหนึ่งตัว เขากระวนกระวายใจเป็นอย่างมาก จึงขอให้สมัครพรรคพวกไปช่วยกันตามหา ผ่านไปสักพักหนึ่ง เขากลับมาบอกหยางจื่อว่า “ข้าอยากจะขอให้คนใช้ของท่านไปช่วยข้าหาแกะสักหน่อย” หยางจื่อได้ยินอย่างนั้น จึงพูดออกไปว่า “แกะหายแค่ตัวเดียว ต้องให้คนไปช่วยหาเยอะขนาดนั้นเลยหรือ เรื่องเล็กแค่นี้ไม่เห็นต้องทำเป็นเรื่องใหญ่เลย” เพื่อนบ้านคนนั้นหัวเราะพลางพูดว่า “ท่านฟังข้านะ นอกหมู่บ้านมีทางแยกหลายทาง ถ้าไปกันน้อยไม่มีทางหาเจอหรอก” หยางจื่อจนปัญญา จึงจำเป็นต้องเรียกคนใช้ให้ไปช่วยเขาหาแกะ

หลังจากนั้นไม่นาน เพื่อนบ้าน สมัครพรรคพวก และคนใช้ของหยางจื่อก็กลับมาที่บ้านหยางจื่อ หยางจื่อจึงถามพวกเขาว่า “พวกเจ้าหาแกะเจอแล้วหรือ” แต่เพื่อนบ้านกลับหน้ามุ่ยคอตกพร้อมกับส่ายหน้า หยางจื่อถามด้วยความประหลาดใจ “ใช้คนหาเยอะขนาดนี้ ทำไมยังหาไม่เจออีกล่ะ” เพื่อนบ้านพูดว่า “หลังจากที่พวกข้าออกไปถึงถนนใหญ่ของหมู่บ้านก็เจอทางแยก2-3ทาง และแต่ละทางแยกก็มีทางแยกย่อยไปอีก ยิ่งเดินออกไปไกลเท่าไหร่ทางแยกก็ยิ่งเยอะขึ้นอย่างกับใยแมงมุมเลย ไม่ว่าจะใช้คนมากเท่าไหร่ สุดท้ายก็หาแกะไม่เจออยู่ดี” หลังจากที่หยางจื่อได้ยิน ดังนั้นก็นิ่งเงียบ สีหน้าดูเคร่งเครียดและกลุ้มใจ ลูกศิษย์ถามด้วยความสงสัยว่า “อาจารย์ แกะตัวหนึ่งราคาไม่เท่าไหร่ แถมมันก็ไม่ใช่แกะของท่าน ทำไมท่านต้องกลุ้มใจขนาดนี้ด้วยล่ะ” หยางจื่อยังคงนิ่งเงียบเหมือนเดิม ลูกศิษย์คนหนึ่งจึงนำเรื่องนี้ไปบอกผู้รู้ท่านหนึ่งที่ชื่อว่าชินตูจื่อ เขาอธิบายว่า “เพราะมีทางแยกมากมายจึงไม่อาจหาแกะที่หายไปได้”

สำนวน “ทางแยะแกะหาย” หมายถึง เนื่องจากหนทางชีวิตของคนเรานั้นหลากหลายและซับซ้อน หากไม่กำหนดเป้าหมายให้แน่ชัด ก็จะทำให้เข็มทิศชีวิตเราผิดพลาด

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เมื่อศึกษาเรื่องใด เราต้องหาทางที่ถูกต้องและมุ่งเดินไปทางนั้น โดยไม่เปลี่ยนเส้นทาง มิฉะนั้นจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ

hóu zi lāo yuè

猴子捞月

yǒu yì qúnhóu zi zài lín zi lǐ wánshuǎ hǎo bú kuàihuó tā menzhōng de
有一群猴子在林子里玩耍，好不快活。它们中的
yì zhīxiǎohóupǎodào lín zi pángbiān de yì kǒujǐngpángwánshuǎ tā pā zài jǐngbiān
一只小猴跑到林子旁边的一口井旁玩耍，它趴在井边
wǎngjǐng lǐ kàn hū rán dà jiào qǐ lái bù dé liǎo lā bù dé liǎo lā yuèliàng
往井里看，忽然大叫起来："不得了啦，不得了啦！月亮
diàodàojǐng lǐ qù le yuán lái xiǎohóukàndàojǐng lǐ yǒu gè yuèliàng
掉到井里去了！"原来，小猴看到井里有个月亮。

yì zhī dà hóutīngdàojiàoshēng pǎodàojǐngbiāncháojǐng lǐ yí kàn yě chī le
一只大猴听到叫声，跑到井边朝井里一看，也吃了
yì jīng gēnzhe dà jiào qǐ lái zāo le zāo le yuèliàngdiàodàojǐng lǐ qù
一惊，跟着大叫起来："糟了，糟了，月亮掉到井里去
lā tā men de jiàoshēngjīngdòng le hóuqún lǎo hóu dài zhe yí dà qúnhóu zi
啦！"它们的叫声惊动了猴群，老猴带着一大群猴子
dōuchájǐngbiānpǎo lái dāng tā menkàndàojǐng lǐ de yuèliàng shí dōu yì qǐ jīngjiào
都朝井边跑来。当它们看到井里的月亮时，都一起惊叫
qǐ lái āi yā wán le āi yā wán le yuèliàngzhēn de diàodàojǐng lǐ qù
起来："哎呀完了，哎呀完了！月亮真的掉到井里去
le hóu zi mén jī jī zhāzhā de jiàozhe bù zhī dào gāi zěn me bàn zuì hòu lǎo
了！"猴子们叽叽喳喳地叫着不知道该怎么办。最后，老
hóushuō dà jiā bié rāngrang le wǒ menkuàixiǎngbàn fǎ bǎ yuèliàng lāo qǐ lái
猴说："大家别嚷嚷了，我们快想办法把月亮捞起来
ba
吧！"。

jǐngpángbiānyǒu yì kē lǎo shù lǎo hóushuàixiāntiàodàoshùshàng zì jǐ tóu
井旁边有一棵老树，老猴率先跳到树上，自己头
cháo xià dàoguà zài shùshàng qí tā de hóu zi jiù yí gè yí gè nǐ bào wǒ de tuǐ
朝下倒挂在树上，其他的猴子就一个一个你抱我的腿，
wǒ gōu nǐ de tóu guàchéng yì chángtiáo tóucháoxià yì zhí shēn rù jǐngzhōng
我勾你的头，挂成一长条，头朝下一直深入井中。
xiǎohóu zi xiǎo shēn tǐ qīng guà zài zuì xià biān tā de shǒushēndàojǐngshuǐ
小猴子小，身体轻，挂在最下边，它的手伸到井水

zhōng hóu zi menxiǎng zhè xià wǒ menzǒng kě yǐ bǎ yuèliàng lāo shàng lái le
中。猴子们想，这下我们总可以把月亮捞上来了。
tā menhěn shì gāoxìng
它们很是高兴。

xiǎohóu zi jiāngshǒushēndàojǐngshuǐzhōng duì zhe de yuèliàng yì zhuā kě shì
小猴子将手伸到井水中，对着的月亮一抓，可是
chú le shuǐ yǐ wài zěnme yě pèng bú dàoyuèliàng xiǎohóuzhèyàng bù tíng de zhuā
除了水以外，怎么也碰不到月亮。小猴这样不停地抓
ya zhuā zhuā le lǎo bàntiān yī rán lāo bù zháoyuèliàng
呀抓，抓了老半天，依然捞不着月亮。

dàoguà le bàntiān de hóumen jué de hěn lèi dōuyǒudiǎn zhī chí bú zhù le
倒挂了半天的猴们觉得很累，都有点支持不住了。
zhè shí lǎo hóu zi měng yì tái tóu hū rán fā xiànyuèliàng yī rán zài tiānshàng yú shì
这时老猴子猛一抬头，忽然发现月亮依然在天上，于是
tā dà shēngshuō bú yòng lāo le bú yòng lāo le yuèliàng hái zài tiānshàng
它大声说：“不用捞了，不用捞了，月亮还在天上
ne zhònghóudōu tái tóuchāotiānshàngkàn yuèliàngguǒzhēnhǎoduānduān zài
呢！”众猴都抬头朝天上看，月亮果真好端端在
tiānshàng ne zhònghóu bù liǎo jiě jǐngzhōngyuèliàng de zhēnxiàng yǐ jiǎ dàng
天上呢。众猴不了解井中月亮的真相，以假当
zhēn suǒ yǐ bái máng yì chǎng yòu yú chǔnyòu kě xiào
真，所以白忙一场，又愚蠢又可笑。

zhè ge gù shi gào su wǒ men bú yào jǐn píng bú qiè shí jì de huànxiǎngzuò shì
这个故事告诉我们不要仅凭不切实际的幻想做事，
yù shì yàoduōdòngnǎo rènzhēn sī kǎo yǐ jí bú yào zài xū huàn de shì qingshàngtóu
遇事要多动脑，认真思考以及不要在虚幻的事情上投
rù guòduō zuì hòu zhǐ huì bái fèi lì qi bìng qiě shén me dōu dé bú dào
入过多，最后只会白费力气并且什么都得不到。

มีฝูงลิงฝูงหนึ่งกำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานอยู่ในป่า เจ้าลิงน้อยตัวหนึ่งวิ่งไปเล่นอยู่ข้างบ่อน้ำ มันชะโงกหน้าลงไปมองในบ่อน้ำ แล้วจู่ ๆ ก็ตะโกนเสียงดังขึ้นมาว่า “แย่แล้ว แย่แล้ว พระจันทร์ตกไปในบ่อน้ำแล้ว” ที่แท้เจ้าลิงน้อยก็เห็นเงาพระจันทร์อยู่ในบ่อน้ำนี่เอง

เจ้าลิงตัวใหญ่ตัวหนึ่งได้ยินดังนั้น จึงรีบวิ่งไปดูที่บ่อน้ำ แล้วมันก็ตกใจพลางตะโกนร้องว่า “แย่แล้ว แย่แล้ว พระจันทร์ตกไปในบ่อน้ำแล้ว” เสียงร้องของพวกมันทำให้ลิงตัวอื่นรู้สึกตกใจ เจ้าลิงแก่กับฝูงลิงจึงพากันวิ่งมาดูที่บ่อน้ำ พวกมันทุกตัวต่างลนลานเมื่อเห็นพระจันทร์อยู่ในบ่อน้ำและร้องขึ้นมาว่า “แย่แล้ว แย่แล้ว พระจันทร์ตกลงไปในบ่อน้ำจริงด้วย” ฝูงลิงเอาแต่เอะอะโวยวายเสียงดังเอ็ดตะโรเพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี ในที่สุดเจ้าลิงแก่ก็พูดขึ้นมาว่า “พวกเราอย่าเพิ่งโวยวายไป รีบมาหาวิธีงมพระจันทร์ขึ้นมากันเถอะ”

เจ้าลิงแก่ปีนขึ้นไปบนต้นไม้ที่อยู่ข้างบ่อน้ำเป็นตัวแรก แล้วก็ห้อยหัวลงมาจากบนต้นไม้ จากนั้นลิงตัวอื่น ๆ ก็ปีนขึ้นไปต่อตัวกันลงมา ลิงตัวบนจับขาลิงตัวล่างไว้ ลิงตัวล่างใช้เท้าเกี่ยวหัวลิงตัวบนไว้ พวกมันต่อตัวห้อยหัวกันลงมาเป็นแถวลงไปในบ่อน้ำ เจ้าลิงน้อยตัวเล็กน้ำหนักน้อยจึงอยู่ด้านล่างสุด มันยื่นมือลงไปในน้ำ ฝูงลิงเห็นดังนั้นก็คิดว่า คราวนี้ละต้องงมพระจันทร์ขึ้นมาได้แน่ ๆ ว่าแล้วพวกมันก็พากันดีอกดีใจ

เจ้าลิงน้อยยื่นมือลงไปในบ่อน้ำเพื่อคว้าพระจันทร์ แต่คว้ายังไงก็คว้าไม่ได้ คว้าได้แต่น้ำเท่านั้น เจ้าลิงน้อยพยายามคว้าอยู่นาน แต่ก็ยังคงงมพระจันทร์ขึ้นไม่ได้เสียที

ฝูงลิงห้อยตัวอยู่นานจนรู้สึกเหนื่อยล้าและเริ่มจะทนไม่ไหว ทันใดนั้น เจ้าลิงแก่ก็เงยหน้าขึ้นมองบนท้องฟ้า แล้วก็เห็นพระจันทร์ยังคงอยู่บนฟ้า จึงตะโกนขึ้นมาว่า “ไม่ต้องงมแล้ว พระจันทร์ยังอยู่บนท้องฟ้าอยู่เลยนี่” ฝูงลิงต่างก็เงยหน้าขึ้นมอง ปรากฏว่าพระจันทร์ยังอยู่บนฟ้าจริง ๆ ด้วย ที่แท้พวกฝูงลิงก็สับสนระหว่างภาพลวงกับภาพจริง พวกมันไม่รู้ว่าพระจันทร์ที่อยู่ในบ่อน้ำไม่ใช่พระจันทร์จริง ๆ จึงต้องเสียแรงไปโดยเปล่าประโยชน์ ช่างซื่อบื้อและน่าตลกเสียจริง

นิทาน “วานรงมจันทร์” สอนให้รู้ว่า อย่าทำอะไรตามจินตนาการที่ไม่เป็นจริง แต่ต้องคิดพิจารณาให้รอบคอบ และอย่าหลงเชื่อสิ่งลวงตา เพราะสุดท้ายเราจะคว้าน้ำเหลวและเสียแรงไปโดยเปล่าประโยชน์

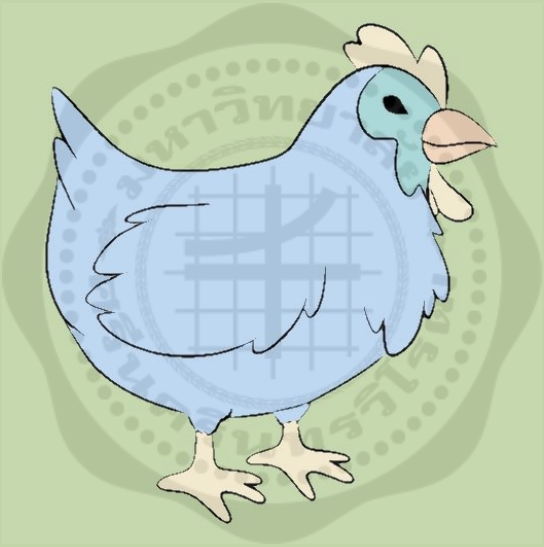

jī máosuàn pí

鸡毛蒜皮

rénmen zài shēnghuózhōng yù dào yì xiē wú guān jǐn yào wēi bù zú dào de
人们在生活中遇到一些无关紧要、微不足道的
xiǎo shì shí chángshuō jī máosuàn pí bù zhí yì tí yuán lái shì yīn wèi
小事时，常说“鸡毛蒜皮，不值一提”。原来是因为
zhèyàng de yí gè gù shi
这样的一个故事。

cóngqián yǒuliǎng gè zuòxiǎoshēng yì de yí gè shì mài jī de yí gè shì mài
从前，有两个做小生意的，一个是卖鸡的一个是卖
suàn de liǎng jiā shì lín jū mài jī de zhěngtiānshā jī jiā lǐ jī máomǎn dì
蒜的，两家是邻居。卖鸡的整天杀鸡，家里鸡毛满地；
màisuàn de zhěngtiānbāosuàn jiā lǐ suàn pí luàn fēi guādōngfēng shí jī máo
卖蒜的整天剥蒜，家里蒜皮乱飞。刮东风时，鸡毛
chángbèi guādàomàisuàn de jiā lǐ qù guā xī fēng shí suàn pí yòuzǒngbèi guādào
常被刮到卖蒜的家里去；刮西风时，蒜皮又总被刮到
mài jī de jiā lǐ qù yīn wèizhè ge suǒ yǐ liǎng jiā chángcháng hù xiāng zhǐ zé
卖鸡的家里去。因为这个，所以两家常常互相指责。

yǒu yì tiānliǎng jiā yòuchǎo le qǐ lái màisuàn de dǎ le mài jī de mài
有一天两家又吵了起来，卖蒜的打了卖鸡的，卖
jī de tǒng le màisuàn de liǎng jiā xiāng hù bù fú qì jiù gàodàoxiàn dà táng
鸡的捅了卖蒜的。两家相互不服气，就告到县大堂。
zhīxiàntīng le liǎng jiā shuō de jué de wèi jī máo hé suàn pí ér shāngrén dǎ guān
知县听了两家说的，觉得为鸡毛和蒜皮而伤人打官
sī shí zài bù zhí wèi le jiào yù liǎng jiā yě wèi le xùn jiè bǎixìng xiànguānxuān
司，实在不值。为了教育两家，也为了训诫百姓，县官宣
pàn jī máosuàn pí hé zhí yì tí dà táng lái sòng chúnshǔdòu qì gè
判：“鸡毛蒜皮，何值一提？大堂来讼，纯属斗气。各
dǎ shí bǎn fǎnxǐng zì sī yú shì jī máosuàn pí zhè jù sú yǔ bǐ yù wú
打十板，反省自思。”于是“鸡毛蒜皮”这句俗语比喻无
guān jǐn yào de suǒ suì shì qing
关紧要的琐碎事情。

卖鸡
卖蒜

ขนไก่กับเปลือกกระเทียม

ปกติเวลาเกิดอะไรที่เป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องไม่สำคัญ ชาวจีนมักพูดกันว่า “ขนไก่กับเปลือกกระเทียม ไม่มีค่าพอให้พูดถึง” สำนวนนี้มีที่มาจากเรื่องราวต่อไปนี้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวสองครอบครัว ทั้งคู่ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ครอบครัวหนึ่งขายไก่ ส่วนอีกครอบครัวขายกระเทียม ครอบครัวที่ขายไก่ต้องฆ่าไก่ทั้งวันจนขนไก่ร่วงเต็มพื้น ส่วนครอบครัวที่ขายกระเทียมก็ปอกกระเทียมทั้งวันจนเปลือกกระเทียมปลิวว่อนไปทั่วบ้าน พอลมตะวันออกพัดมา ก็จะพัดขนไก่ปลิวไปที่บ้านของคนขายกระเทียม แต่พอลมตะวันตกพัดมา ก็จะพัดเอาเปลือกกระเทียมปลิวไปที่บ้านของคนขายไก่ ด้วยเหตุนี้ ทั้งสองครอบครัวจึงทะเลาะกันเป็นประจำ

อยู่มาวันหนึ่ง ทั้งสองครอบครัวก็มีปากเสียงกันอีก คนขายกระเทียมต่อยคนขายไก่ ส่วนคนขายไก่ก็เอามีดมาแทงคนขายกระเทียม ทั้งสองฝ่ายต่างไม่มีใครยอมใคร จึงพากันไปให้ศาลประจำอำเภอช่วยตัดสิน หลังจากศาลฟังความจากทั้งสองฝ่ายแล้ว ก็เห็นว่าทั้งสองฝ่ายทำร้ายร่างกายกันเพียงเพราะเรื่องขนไก่กับเปลือกกระเทียม ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตอะไรเลย ศาลจึงตัดสินว่า “ทั้งสองครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกันแล้วมาฟ้องศาลเพียงเพราะเรื่องขนไก่กับเปลือกกระเทียม ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตอะไร สั่งให้โบยคนละสิบไม้ แล้วกลับไปสำนึกตนเสีย” เพื่อเป็นบทเรียนแก่ทั้งสองครอบครัวและเป็นตัวอย่างให้แก่ชาวบ้านคนอื่น ๆ

ด้วยเหตุนี้ สำนวน “ขนไก่กับเปลือกกระเทียม” จึงหมายถึงเรื่องหยุมหยิมหรือเรื่องเล็กที่ไม่ได้มีความสำคัญ

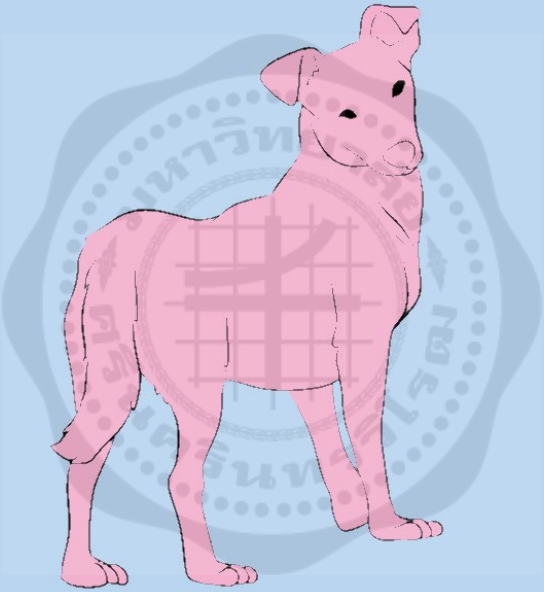

gǒu jí tiàoqiáng

狗急跳墙

cóngqián zài yí gè cūn zi lǐ yǒu yí gè xiǎotōu yì tiān tā liū da dàocūn
从 前，在一个村子里，有一个小偷。一天，他溜达到村
zi zuì dōngtóu lǎozhào jiā de yuànwài lǎozhào yì jiā qián jǐ tiān jìn chéngzǒuqīn
子最 东 头老 赵 家的 院 外 。 老 赵 一家 前 几 天进 城 走亲
qi hái méi huí lái xiǎotōuqīngshǒuqīngjiǎo de tuī zhechuāng zi yǎnkàn jiù yào tuī
戚，还没回来。小偷轻 手 轻脚地推着 窗 子，眼看就要推
kāi le lǎozhào jiā de dà huánggǒu tū ránjiào le qǐ lái tā hài pà jí le zhuǎn
开了，老 赵 家的大 黄 狗突然叫了起来。他害怕极了， 转
shēn ná qǐ fángqián de yì gēnmùbàng chōngguò qù jiù cháogǒu de nǎodài dǎ le yí
身拿起房 前的一根木 棒， 冲 过去就 朝 狗的脑袋打了一
bàng gǒu lì kè dǎo le xià qù zuǐ lǐ fā chū jǐ shēng wū wū de jiàoshēnghòu
棒，狗立刻倒了下去，嘴里发出几 声 “呜呜”的叫 声 后
jiù méi le shēngxiǎng yūn le guò qù
就没了 声 响，晕了过去。

tā yú shì cóngchuāng zi tiào le jìn qù tōudōng xi tōuwándōng xi gāngxiǎng
他于是从 窗 子跳了进去偷 东 西，偷完 东 西刚 想
fān qiáng ér chū lěng bù fáng huítóu yí kàn dà huánggǒu yǐ jīngxǐng lái zhèngmù
翻 墙 而出，冷 不防回头一看，大 黄 狗已经醒来， 正 目
guāng jiǒng jiǒng de dīngzhe tā xiǎotōu xià de mā ya yì shēng gǎn jǐn wǎng
光 炯 炯地盯着他。小偷吓得“妈呀”一 声 ，赶紧往
qiángshàng cuān jié guǒyóu yú jǐn zhāng yí xià zi shuāi le xià qù dà huánggǒu
墙 上 蹿，结果由于紧 张，一下子 摔 了下去，大 黄 狗
cǐ kè zhèngkuángjiàozhetiàoguòqiáng lái chōngzhexiǎotōu de pì gǔ hěnyǎo yì
此刻 正 狂 叫着跳过 墙 来 ， 冲 着小偷的屁股狠咬一
kǒu xiǎotōucǎnjiào yì shēng
口，小偷惨叫一 声 。

zhè shí gé bì de lǎo zhāng bèi chǎo xǐng le qǐ lái chákàn xiǎo tōu kū sāng
这时，隔壁的老 张 被 吵 醒了，起来查看。小偷哭丧
zhe liǎn chuǎn zhe cū qì zhǐ zhe dà huáng gǒu shuō zhè gǒu zěn me huì tiào qiáng
着脸，喘 着粗气，指着大 黄 狗，说：“这狗怎么会跳 墙，
hái zhè me xiōng āi yō téng sǐ wǒ le lǎo zhāng hēng le yì
还这么 凶 ，哎哟！ 疼死我了！ ”老 张 “ 哼 ”了一
shēng zhè jiù jiào gǒu jí tiào qiáng
声 ：“这就叫狗急跳 墙！ ”

gǒu jí tiào qiáng yì si shì gǒu jí le yě néng tiào qiáng bǐ yù zǒu tóu wú lù
狗急跳 墙 意思是狗急了，也 能 跳 墙 ，比喻走投无路
shí bú gù yí qiè dì cǎi qǔ jí duān de xíng dòng
时不顾一切地采取极 端 的行 动 。

สุนัขคลั่งกระโดดข้ามกำแพง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหัวขโมยอยู่คนหนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง วันหนึ่ง เขาเดินเตร็ดเตร่ไปถึงหน้าลานบ้านของผู้เฒ่าจ้าวที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกสุดของหมู่บ้าน ไม่กี่วันก่อนหน้านี้ ครอบครัวของผู้เฒ่าจ้าว เดินทางเข้าเมืองไปเยี่ยมญาติกันหมด เจ้าหัวขโมยเห็นว่ายังไม่มีใครกลับมา จึงค่อย ๆ ย่องเข้าไปเปิดหน้าต่าง พอหน้าต่างเปิดออก จู่ ๆ สุนัขตัวใหญ่ของบ้านผู้เฒ่าจ้าวก็เห่าขึ้นมาทันที เจ้าหัวขโมยตกใจกลัวมาก หันไปหยิบท่อนไม้ที่อยู่หน้าบ้าน แล้วพุ่งไปตีหัวเจ้าสุนัขจนมันร้อง “เอ๋ง เอ๋ง” ออกมาเบา ๆ แล้วสลบไป

พอสบโอกาส เจ้าหัวขโมยจึงปีนหน้าต่างเข้าไปขโมยของในบ้าน เมื่อขโมยของเสร็จและกำลังจะปีนกำแพงออกไป พอหันกลับไปดู ก็เห็นเจ้าสุนัขฟื้นขึ้นมา มันจ้องเขม็งมาที่เขา เขาตกใจพลางร้องว่า “แย่แล้ว” แล้วรีบกระโดดข้ามกำแพง แต่ด้วยความที่ลนลานจนเกินไปจึงพลาดตกลงมา ทันใดนั้น เจ้าสุนัขก็กระโจนข้ามกำแพงมาอย่างบ้าคลั่ง แล้วพุ่งไปกัดก้นของเจ้าหัวขโมยจนหัวขโมยร้องลั่น

ในเวลานั้น ผู้เฒ่าจางที่อาศัยอยู่ข้างบ้านก็ตื่นเพราะเสียงดังเอะอะโวยวาย เขารีบลุกขึ้นมาดู แล้วก็เห็นเจ้าหัวขโมยเหนื่อยหอบพร้อมทั้งทำสีหน้าคร่ำครวญ และชี้ไปที่สุนัขพลางพูดว่า “เจ้าหมานี่กระโดดข้ามกำแพงมาได้ยังไงนี่ ดุชะมัดเลย โอ๊ย! เจ็บจะตายอยู่แล้ว” ผู้เฒ่าจางพูดว่า “ฮึ นี่แหละที่เขาเรียกกันว่าสุนัขคลั่งกระโดดข้ามกำแพง”

สุนัขคลั่งกระโดดข้ามกำแพง หมายถึง สุนัขที่กำลังคลั่งทำให้มันสามารถกระโดดข้ามกำแพงได้ เปรียบเทียบถึงเมื่อเจอทางตันจึงสามารถทำได้ทุกอย่าง

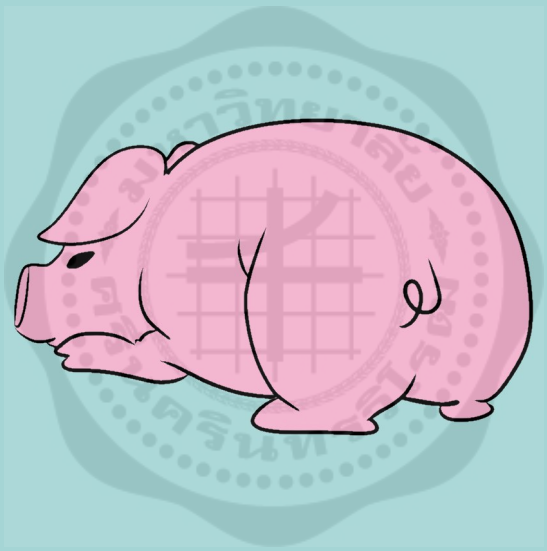

liáo dōng zhī shǐ

辽东之豕

dōnghàn shí qī yǒu yí wèijiāngjūnjiàozhū fú dāng shí tā de xià shǔyǒu yí
东汉时期，有一位将军叫朱浮。当时他的下属有一
gè jiàopéngchǒng de rén rènwéitiān xià hái méiyǒuwánquán ān dìng fǎn duì tā zhè
个叫彭宠的人，认为天下还没有完全安定，反对他这
yàngzuò liǎngrén yīn cǐ hù xiāngzhēngzhí gè bù xiāngràng liǎngrén zhījiān de máo
样做，两人因此互相争执，各不相让，两人之间的矛
dùn jiù yù lái yù shēn zhū fú xiànghuáng dì shuōpéngchǒngshōurén huì lù zhāo
盾就愈来愈深。朱浮向皇帝说彭宠收人贿赂，招
bīngmǎimǎ jī jù liángshi xù yì móufǎn huáng dì jiù xià lìngzhàopéngchǒng
兵买马，积聚粮食，蓄意谋反。皇帝就下令召彭宠
huíjīng péngchǒng zì fù gōnggāo zhī dàohòu dà nù lì jí fā bīnggōng dǎ zhū
回京，彭宠自负功高，知道后大怒，立即发兵攻打朱
fú zhū fú yú shì xiě xìn fǎnchúnxiāng jī zhū fú shuō nǐ zì jǐ rènwéiwèi
浮。朱浮于是写信反唇相讥。朱浮说：“你自己认为为
huáng dì lì guòhěnduōgōng dàn shì huáng dì fǎn ér dài nǐ bú shì nà mehǎo qí
皇帝立过很多功，但是皇帝反而待你不是那么好，其
yuányīn shì nǐ bù míngdào lǐ nǐ duì zì jǐ de kuāyào jiù xiàngliáodōngbái
原因是你不明道理，你对自己的夸耀就像辽东白
zhū
猪”。

guò qù zài gǔ dài liáodōng yí dài de zhūdōu shì hēi sè de rénmenméijiàn
过去，在古代，辽东一带的猪都是黑色的，人们没见
guòbái sè de zhū yì tiānyǒu hù rén jiā de mǔzhūshēng le zhī bái tóu de xiǎozhū
过白色的猪。一天有户人家的母猪生了只白头的小猪
zǎi cūnmíndōurènwéihěn xī qí yú shì dāng dì de guānyuányāoqiúzhè hù rén
仔。村民都认为很稀奇。于是当地的官员要求这户人
jiā jiāngzhè zhī zhū jìn xiàn gěi huáng dì zhè hù rén jiā jiù dàizhezhètóuzhū qù le
家将这只猪进献给皇帝。这户人家就带着这头猪去了
jīng dū dāngzhènóng hù zǒudàohuáng hé yǐ dōng dì qū shí fā xiàn nà lǐ suǒyǒu
京都。当这农户走到黄河以东地区时，发现那里所有
de zhūdōu shì bái de cái zhī dào zì jǐ de nà zhī zhūbìng bú tè bié yú shì shí fēn
的猪都是白的，才知道自己的那只猪并不特别，于是十分
xiū kuì de fǎn huí le liáodōng
羞愧地返回了辽东。

rú bǎ nín de suǒwèigōng láo fàng zài cháotíngshàng bǐ liàng yí xià bú guò
“如把您的所谓功劳，放在朝廷上比量一下，不过
shì liáodōng de bái tóuzhū ér yǐ nǐ yòuyǒushénme kě jiāo ào de ne zhū fú
是辽东的白头猪而已，你又有什么可骄傲的呢？”朱浮
yòng liáodōng bái shǐ lái shuōpéngchǒng zì rènwéigōng láo dà zhǐ zhī qí yī
用“辽东白豕”来说彭宠自认为功劳大，只知其一，
bù zhī qí èr qí shí gōng láo dà de rén duō de shì péngchǒng jiù xiàngzhèliáodōng
不知其二，其实功劳大的人多的是，彭宠就像这辽东
bái zhū yí yàng hòu lái yòngchéng yǔ liáodōng bái shǐ liáodōng zhī
白猪一样。后来用成语“辽东白豕”、“辽东之
shǐ hé liáodōng shǐ biǎo shì gū lòu guǎwén shǎojiànduōguài zì mìng bù
豕”和“辽东豕”表示孤陋寡闻，少见多怪，自命不
fán
凡。

หมูขาวในเหลียวตง

ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออกมีนายพลท่านหนึ่งนามว่าจูฝู เขามีลูกน้องนามว่าเผิงฉ่ง เผิงฉ่งเชื่อว่าบ้านเมืองยังไม่สงบสุข และไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่จูฝูทำ ดังนั้น ทั้งสองจึงโต้เถียงกันอยู่ตลอดต่างฝ่ายต่างก็ไม่อ่อนข้อให้แก่กัน ความขัดแย้งระหว่างพวกเขานับวันยิ่งทวีคูณขึ้นเรื่อย ๆ จูฝูทูลต่อฮ่องเต้ว่าเผิงฉ่งรับสินบนช่องสุมกองกำลัง กักตุนอาหาร และคิดการก่อกบฏ ด้วยเหตุนี้ ฮ่องเต้จึงสั่งให้เผิงฉ่งกลับเมืองหลวง

ด้วยความที่เผิงฉ่งเป็นคนถือดีคิดว่าตนเก่ง หลังจากที่รู้เรื่องเข้าก็โมโหอย่างมาก และส่งกองกำลังไปโจมตีจูฝูทันที จูฝูจึงเขียนจดหมายไปเยาะเย้ยว่า "เจ้าคิดว่าเจ้าได้ทำความดีความชอบมากมายเพื่อฮ่องเต้แต่ฮ่องเต้กลับไม่ได้เห็นความสำคัญของเจ้าแท้จริงแล้ว เจ้านั่นแหละที่ทะนงตน โอ้อวดถือดี ไม่ต่างอะไรจากหมูขาวในเหลียวตง”

ในอดีต หมูในเมืองเหลียวตงเป็นหมูสีดำทั้งหมด ชาวบ้านไม่เคยพบเห็นหมูสีขาวมาก่อน แต่อยู่มาวันหนึ่ง มีแม่หมูของครอบครัวหนึ่งออกลูกเป็นหมูสีขาว ชาวบ้านคิดว่าเป็นเรื่องแปลก ดังนั้นขุนนางท้องถิ่นจึงขอให้พวกเขานำหมูไปถวายให้แก่ฮ่องเต้ พวกเขาจึงนำหมูตัวนี้เดินทางไปที่เมืองหลวง เมื่อไปถึงฝั่งตะวันออกของแม่น้ำฮวงโห กลับพบว่าหมูที่นั่นเป็นสีขาวทั้งหมด พอเห็นดังนั้นเขาจึงรู้ว่าหมูของเขาไม่ได้พิเศษอะไร จากนั้น พวกเขาจึงเดินทางกลับเหลียวตงด้วยความอับอายขายหน้า

“หากเปรียบเทียบความดีความชอบของเผิงฉ่งในราชสำนัก เจ้าก็ไม่ต่างอะไรกับหมูขาวในเหลียวตง ไม่เห็นจะมีอะไรน่าภูมิใจเลย” จูฝูเปรียบเผิงฉ่งเป็นเหมือนหมูขาวในเหลียวตง เพื่อบ่งบอกว่าเผิงฉ่งคิดแต่เพียงว่ามีตนเท่านั้นที่สร้างความดีความชอบมากมาย แต่ความจริงแล้ว มีอีกหลายคนที่สร้างความดีความชอบเช่นกัน ภายหลังสำนวนนี้ อุปมาว่า ผู้มีประสบการณ์และความรู้น้อย มักจะเห็นสิ่งธรรมดา ๆ ว่าเป็นเรื่องแปลกอยู่เสมอ และมักจะยกย่องตัวเองว่าวิเศษกว่าผู้อื่น

十二生肖成语故事